Jaargang 116. Zondag, 5 Julij 1857. No. 80.

GRONINGER COURANT.

ALGEMEEN DAGBLAD

voor de Stad en Provincie Groningen.

De **Groninger Courant,** *Algemeen Dagblad voor de Stad en Provincie Groningen, wordt uitgegeven des* Zondags, Woensdags *en* Vrijdags, *terwijl de expeditie der Couranten, zoo in als buiten de Stad, den avond te voren geschiedt. De abonnementsprijs is f 3,00 in het kwartaal, franko per post f 3,40. Bijvoegsels en bijbladen worden bij de Courant gratis uitgegeven.*

De COMMISSARIS DES KONINGS in de provincie *Groningen* brengt bij deze ter kennis van de belanghebbenden, dat eerstdaags zal worden aangevangen met de VERNIEUWING der **Brug** welke te **Kanten** over het Kanaal tusschen **Onderdendam** en **Uithuizen** ligt, en dat dienvolgens, en wel omstreeks het midden der thans loopende maand, de SCHEEPVAART door die BRUG voor een tijdvak van ongeveer **zes Weken** zal worden **gestremd**; zullende de juiste dag dier Stremming nader worden aangekondigd; geschiedende de onderwerpelijke voorloopige kennisgeving, ten einde de belanghebbenden van de thans nog bestaande gelegenheid gebruik zullen kunnen maken tot het vervoer van Goederen langs het voorschreven Kanaal.

GRONINGEN, 3 Julij 1857.

De Commissaris des Konings voornoemd:
I. A. VAN ROIJEN.

VERKOOP VAN TOPGRAS.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS der Gemeente *Groningen* brengen ter kennis van belanghebbenden, dat Mr. J. L. TRIP, Rentmeester van de *Stads Veenen* en *Ter Apel*, ten overstaan van den Notaris Mr. J. S. G. KONING, op VRIJDAG den 17den Julij 1857, des namiddags te 3 uur, te *Ter Apel*, op de plaats zelve, publiek ter verkoop zal doen veilen: diverse perceelen **TOPGRAS**, alles staande om en bij *Ter Apel*.

GRONINGEN, 1 Julij 1857.

Burgemeester en Wethouders: J. SLOT.
De Secretaris: HORA SICCAMA.

Groninger Straatvuilnis.

PUBLIEKE VERKOOPING op WOENSDAG den 15den Julij 1857, ten Huize van de Wedw. KOOPS, te *Zuidbroek*.

NIEUWSTIJDINGEN.

CHINA.

De berigten van de rivier van Canton loopen tot den 9den Mei. De Chinezen hadden verscheidene pogingen gedaan om de Engelsche schepen in de lucht te doen springen en weinig ontbrak er aan, of het ware hun eenmaal gelukt. Zij hadden Namelijk een grooten waterbak, met buskruid gevuld, tegen het oorlogschip *Acorn* laten aandrijven. Het was een goed gevulde brander, die echter gelukkigerwijze losbarstte toen hij nog 15 el van het schip verwijderd was en geen schade aanrigtte. De Britsche stoomboot *Sampson* had in gemeenschap met de brik *Camilla* eene menigte rooverjonken en lorchas op de kust vernield.

Uit Foo-chow wordt van den 30sten geschreven, dat de vrees voor de rebellen het verkeer bijna geheel en al gestremd had. De handelaars en allen die wat te verliezen hadden, bragten hunne have in veiligheid en de thee-operatiën voor het volgende saizoen moesten rusten. Te Amoy was alles rustig. Te Hongkong waren bereids eenige van de Engelsche kanonneerbooten aangekomen; doch men verwachtte niet dat zoo spoedig iets beslissends beproefd zoude worden.

BRITSCH-INDIË.

De Londensche *Times* deelt van zijnen correspondent uit Calcutta den volgenden brief mede:

»Ontegenzeggelijk verkeert Indië in eene bedenkelijke krisis. Een van de gevaren, die naar het bekende gezegde van lord *Metcalfe* de duurzaamheid van ons Indisch rijk bedreigen, hebben wij thans voor oogen; de trouw van het inlandsche krijgsvolk is geschokt; en zoo men het niet spoedig van zijne verdwaasdheid geneest en den geest van muiterij smoort, zouden de gevolgen verschrikkelijk kunnen zijn. Ik geloof niet dat wij veel moeite zullen hebben met de oproerlingen te Delhi, die zonder leider, zonder genoegzamen voorraad ammunitie en leeftogt in eene ommuurde stad opgesloten zijn. Maar het is de eerste maal dat een regement cipayers zijne officieren heeft vermoord; en het voorbeeld eens gegeven zijnde, zou het alom in Bengalen navolging kunnen vinden. De slooping van geheel het burgerlijke bestuur zou het onvermijdelijk gevolg daarvan zijn; en wij zouden dan niet alleen de slagting van duizenden landgenooten te betreuren hebben (want wanneer het Aziatische bloed eenmaal aan het zieden is, kent het geen genade), maar ook het land, in den letterlijken zin des woords, op nieuw veroveren moeten. Zelfs het tijdelijke verlies van een gedeelte van Indië zou in alle opzigten eene nationale ramp zijn, een zware slag voor Engelands magt in het Oosten, dien geene door ons in Perzië of in China behaalde zege ooit zou kunnen herstellen."

TURKIJE.

De post uit Konstantinopel van den 20sten Junij is aangekomen. De Porte heeft aan hare diplomatieke agenten buitenslands eene vertrouwelijke circulaire gerigt, waarin zij de regten van Turkije op het eiland Perim bewijst en de hoop te kennen geeft, dat Engeland het zal ontruimen.

ITALIË.

Te Rome is de teleurstelling algemeen geweest, toen men bespeurde dat de langverwachte amnestie van den Paus zich bepaalde tot enkele genadebewijzen, en dat te meer, wijl ook overigens volstrekt geen verbetering in den toestand is gekomen. Zoo ziet men onder anderen nog volstrekt niets gebeuren van de opheffing der kosten voor de Oostenrijksche bezetting, — Frankrijk onderhoudt op eigen kosten zijne bezettingen te Rome en Civita Vecchia — evenmin als men het zoolang gewenscht oogenblik ziet komen dat de Oostenrijkers vertrekken, hetgeen dan ook wel zoo spoedig niet zal plaats vinden, bij gemis van een eigen leger, welk leger men van plan was op te rigten, toen de aanslag op het leven van den Koning van Napels er weder van deed afzien, daar men de loting in zoo verre gevaarlijk achtte, dat zij strekken kon om menschen die kwade bedoelingen koesteren, wapenen in handen te geven.

— De reden waarom de Koning van Napels den Turkschen gezant, dr. *Spitzer*, heeft geweigerd te ontvangen, schijnt niet, zooals vroeger werd gemeld, gelegen te zijn in de omstandigheid dat hij Jood is, aangezien de Koning velen om zich vereenigd heeft, zelfs bij zijne *gardes-d'honneur*, die tot die godsdienst behooren. De Sultan heeft thans als zijn ultimatum bekend gemaakt, dat hij den prins *Gallimaki*, ambassadeur te Weenen, zou uitnoodigen, Turkije bij het hof van Napels te vertegenwoordigen, en dat doctor *Spitzer*, zoolang de prins afwezig is, diens plaats zal vervullen, met den titel van zaakgelastigde. De Koning zou, in dat geval, den eerst niet ontvangene vooreerst nog dienen te behouden, of anders de diplomatieke betrekkingen met Turkije moeten afbreken.

— Evenals te Genua, is ook te Livorno een opstand uitgebarsten, die echter eveneens spoedig onderdrukt is. Het schip *Cagliari* is door de opstandelingen genomen, die vervolgens een aanval op het eiland Ponza, nabij Napels, gedaan hebben. De *Cagliari* is echter door de regeringstroepen hernomen, terwijl de insurgenten verder door hen vervolgd zijn.

Ook te Turijn is eene Mazzinische zamenzwering ontdekt. Ongeveer 200 personen zijn in hechtenis genomen. Eene aanzienlijke hoeveelheid geweren, oorlogsbehoeften, dolken, enz., zijn in beslag genomen.

— De Sardinische kamer van afgevaardigden heeft in hare zitting van den 26sten Junij met groote meerderheid van stemmen besloten, dat de staat zich niet zal belasten met de doorgraving van den berg Cenis, maar daarvoor een belangrijk subsidie zal geven aan eene maatschappij. Reeds vroeger had het gouvernement met die maatschappij eene overeenkomst aangegaan, volgens welke de berg Cenis doorboord zou worden, om alzoo de spoorwegen van Piëmont in onmiddellijk verband met die van Zwitserland en van het overige Europa te brengen. Men vleit zich thans dat die grootsche maar moeijelijke onderneming tot stand zal komen.

SPANJE en PORTUGAL.

De laatste gewone berigten uit Madrid zijn van den 26sten Junij, en houden in, dat het Spaansche bewind bij zijne eischen ten aanzien van Mexico volhardde. Het drong steeds aan op de regelmatige beregting der moordenaren en op het verleenen eener geldelijke schadevergoeding ten behoeve der gezinnen van de vermoorde personen. De Mexicaansche gezant, de heer *Lafragua*, had hiertegen aangevoerd, dat de plaats gehad hebbende moorden gewone en geenszins staatkundige misdrijven waren, en dat dezelve alzoo behoorden tot de bevoegdheid der gewone regtbanken. Hij was gelast te verklaren, dat in geen geval Mexico tot het betalen eener schadevergoeding dacht over te gaan. Voorts had de heer *Lafragua* aangedrongen op zijne erkenning als gevolmagtigd minister, onder verklaring, dat, in geval aan zijn verlangen niet werd voldaan, hij naar Mexico zou terugkeeren. Het zeggen was te Madrid, dat hij eene nota had ingediend, waarop hij een voldoend antwoord had verlangd, binnen een tijdsverloop van acht dagen, indien de Spaansche bewindslieden hem niet tot zijn vertrek uit de genoemde hoofdstad wilden noodzaken.

— De regering heeft te Rome een groot voordeel behaald op de partij der reactie. De Paus heeft zich namelijk bereid verklaard om den verkoop te bekrachtigen van de geestelijke eigendommen, welke heeft plaats gehad krachtens de zoogenaamde desamortisatie-wet, die na te zijn vastgesteld in 1855 door de constituerende vergadering, geschorst is geworden door het ministerie *Narvaez*. De heer *Pidal*, de minister van buitenlandsche zaken, wordt gehouden voor den staatsman, die de bewindslieden te Rome heeft overtuigd van de noodzakelijkheid om zich in dit opzigt rekkelijk te betoonen.

— De dagbladen melden reeds den dag waarop het huwelijk van den Koning van Portugal zal voltrokken worden, namelijk op den verjaardag zijner troonsbeklimming; maar wie de gelukkige is aan wie hij hand en hart heeft aangeboden of zal aanbieden, weet men nog niet met zekerheid te zeggen. 't Is dus wel eene onbekende schoonheid.

DUITSCHLAND.

De Keizer en de Keizerin van Rusland zijn den 30sten Junij te Darmstadt aangekomen.

— Het concordaat tusschen de Badensche regering en den Pauselijken stoel is nu, op gelijke grondslagen als dat met Wurtemberg, gesloten.

— In Oostenrijk wordt men in den laatsten tijd, sedert daar het gezegende concordaat met den Pauselijken Stoel in werking is getreden, ieder oogenblik verrast op het te voorschijn halen van oude wetten en besluiten die reeds lang waren vergeten, maar nu als bewijzen van onverdraagzaamheid weder aan de vergetelheid worden ontrukt. In de diocese van Leitmerits in Boheme is, op aansporen van den pastoor te Sebusch, aan de Israëlieten in een drietal gemeenten door de plaatselijke overheid behoorlijke aanzegging gedaan, om binnen drie weken de Christelijke dienstboden, welke zij in hunne dienst hebben, te ontslaan en weg te zenden. Dit bevel grondt zich op eene oude verordening van een vroegeren gouverneur.

In een geheel ander deel van de Oostenrijksche monarchij, in Lombardije, gaat het op dezelfde wijze toe. Daar heeft dezer dagen de bisschop van Bergamo, onder inroeping van het nieuwe concordaat, de verdere uitgave verboden van het eenige daar ter stede uitkomende dagblad, hetwelk over 't geheel in een gematigden zin geschreven werd.

DENEMARKEN.

Berigten uit Weenen en Berlijn houden in, dat aldaar het officiële antwoord van het Deensche gouvernement ontvangen is op de jongste nota's van Oostenrijk en Pruissen betrekkelijk de zaak van Sleeswijk en Holstein. Uit dit antwoord zou blijken dat het Deensche gouvernement, ofschoon het niet ongezind is om aan de eischen van de Duitsche bevolking dier hertogdommen te voldoen, hierin niet zoo ver meent te moeten gaan, als de groote mogendheden van Duitschland verlangen.

GROOT-BRITTANJE.

In de zitting van het Hoogerhuis van Dingsdag werd door een van de leden, lord *Brougham*, de aandacht gevestigd op een door sommige dagbladen medegedeeld berigt, volgens hetwelk onlangs een handelshuis te Marseille door het Fransche gouvernement zou zijn gemagtigd om 10,000 negers zonder dwang van Afrika's westkust te halen en als vrije werklieden in de overzeesche koloniën van Frankrijk in te voeren, ten einde aldaar in het gebrek aan arbeidende handen te voorzien. De spreker herinnerde dat *Napoleon I* krachtdadige maatregelen had te werk gesteld om den slavenhandel van het Fransche grondgebied te weren, en hij kon niet gelooven dat de tegenwoordige Keizer der Franschen den door zijnen oom ingeslagen weg zou verlaten en dat verfoeijelijke bedrijf zou doen herleven; immers de bedoelde onderneming van Fransche kooplieden zou inderdaad op hernieuwing van den slavenhandel uitloopen, al mogt ook in naam de vrijheid der Afrikanen geëerbiedigd worden.

Verder zeide lord *Brougham*, dat volgens alle geloofwaardige berigten, op Cuba, onder oogluiking of medewerking van de Spaansche overheden, de aanvoer van negers uit Afrika en de handel daarin weder zeer levendig waren, en dat de van den handel in menschen onafscheidelijke gruwelen zich daarbij weder zoo erg als ooit voordeden. Hij hoopte dat het gouvernement even krachtige maatregelen zou nemen om dat kwaad op Cuba te stuiten, als vroeger in Brazilië, waarvan hij in de Spaansche kolonie even goede vruchten verwachtte als thans in Brazilië reeds gezien werden.

De minister van buitenlandsche zaken, lord *Clarendon*, verklaarde met den spreker geheel in te stemmen. Aangaande het plan van het bedoelde handelshuis van Marseille had hij geene officiële narigten ontvangen, en hij kon zich alzoo daarover niet stellig uitlaten. Ook in Engeland was sprake geweest van dergelijke ondernemingen; en meermalen waren ter goeder trouw pogingen gedaan om de welvaart der koloniën, die Engeland onder de keerkringen bezit, door den vrijen arbeid van Afrikanen te bevorderen; doch het was de overtuiging van Harer Majesteits gouvernement, dat zulke pogingen op herleving of uitbreiding van den slavenhandel zouden uitloopen, en het moest alzoo zijne goedkeuring daaraan onthouden; in welken geest onlangs reeds door lord *Palmerston* een afwijzend antwoord gegeven was aan eene deputatie van belanghebbenden, welke de medewerking van het gouvernement voor een plan van dergelijken aard kwam inroepen.

De *Times* verschilt op dit punt in gevoelen van het gouvernement. »Het zou ons verblijden, — zegt dat blad — indien het onlangs door zekere ijverige menschenvrienden geopperde denkbeeld verwezenlijkt en een regtmatige aanvoer van arbeidende handen daargesteld wierd door het openen van een wel ingerigt verkeer tusschen Afrika en West-Indië. Men bedenke dat het geene menschlievendheid is, Afrika aan zich zelf over te laten; vele van zijne volksstammen, inzonderheid die nabij de kust leven, zijn door den invloed van den slavenhandel tot den staat van dierlijke ruwheid gebragt, en zelfs de meer binnenwaarts woonachtige zijn nog wilden en heidenen, ofschoon minder diep gezonken. Aan hunne beschaving en bekeering zou niet beter gearbeid kunnen worden, dan met behulp van een stelsel waardoor Afrika in aanhoudend verkeer met andere deelen der wereld zou gebragt worden.

»Mogten er nog zijn die vreezen dat de negers, onder eenen of anderen naam in de vrije dienst der planters zijnde, niet goed behandeld zouden worden, hen verzoeken wij te bedenken dat er geen andere weg tot afschaffing der slavernij schijnt te zijn, dan den vrijen arbeid van negers te baat te nemen. Wij mogen dus zeggen dat de invoer van vrije negers in West-Indië, al ware het ook een kwaad, nog verre het minste van twee kwaden zou zijn. Voorzeker, een stelsel van vrijwillige verbindtenis tot arbeid onder het onmiddellijke toezigt eener beschermende overheid zou verkieslijk zijn boven den tegenwoordigen staat van zaken, welke den slavenhandel, in spijt van al wat daartegen ook moge gedaan worden, in stand laat en de levendige voortduring van dat gruwelijke bedrijf niet belet."

— De Engelsche dagbladen gaan steeds voort met de natie omtrent de gebeurtenissen in Indië gerust te stellen. De *Times* verklaart, dat de inboorlingen niet in staat zijn zich zelven te regeren en dat alleen eene Engelsche heerschappij in Indië mogelijk is, zoodat, al wierden de Engelschen uit dat land verdreven, zij binnen tien jaren weder in het bezit van hunne heerschappij zouden zijn.

FRANKRIJK.

Tot president van het wetgevend ligchaam is benoemd de heer *de Morny*, tot vice-presidenten de heeren *Schneider* en *Reveil* en tot quaestors de heeren *Vast*, *Vimeux* en *Hebert*.

— De Keizer zal zich te Plombières van alle regeringszaken onthouden, ten einde eene voor zijne gezondheid noodige rust te genieten.

— Omtrent het complot, ten doel hebbende een aanslag op het leven des Keizers, wordt thans het volgende berigt: Reeds in de maand April had de politie vernomen, dat een zeker aantal Italianen te Parijs was aangekomen met het doel om den Keizer te vermoorden. Onderscheidene andere Italianen werden tot hetzelfde doeleinde verwacht. De politie wendde alle pogingen aan, om deze lieden in hechtenis te nemen. Zij ontving echter eerst sedert drie weken bepaalde opgaven nopens hen, en den 13den Junij gelukte het haar, zeven der zamenzweerders te vatten. Allen waren Italianen. Hun opperhoofd moet zekere *Bartuletti* of *Bartoletti* zijn. Een in zijne woning ingesteld onderzoek heeft tot de ontdekking geleid van een zeker aantal revolvers en dolken met vergiftigde punten. Bovendien moet men eene correspondentie in beslag hebben genomen, welke eenig licht over de plannen der zamenzweerders verspreidt. De politie, die, zoo als gezegd is, reeds voor onderscheidene maanden de lucht had van het complot, is met groote omzigtigheid te werk gegaan, en geheime agenten volgden den Keizer in grooten getale, zoo dikwerf hij de Tuilerien verliet. De geheele zaak werd zeer geheim gehouden, en het is nog niet zeker, of de gevangenen te regt zullen staan. Naar men verzekert, moeten in het geheel 10 personen in de zaak betrokken zijn, zoodat de politie nog niet op het spoor der drie overigen is kunnen komen. Den 21sten Junij werden bij onderscheidene chefs der democratische oppositie huiszoekingen gedaan, welke echter tot niets leidden.

Eene correspondentie der *Amst. Ct.* deelt daarover nog het volgende mede: Naar men mij verzekert, zijn bij de huiszoekingen, waartoe de dezer dagen gedane ontdekking van het nieuwe complot aanleiding gaf, in de woning van een staatkundig uitgewekene papieren van zeer groot gewigt gevonden, die een bekend persoon, behoorende tot 's Keizers omgeving, en die een werkzaam deel heeft genomen aan den *coup d'état* van den 2den December 1851, zeer in opspraak kunnen brengen. Onder de in beslag genomen papieren bevindt zich een brief van dien persoon, waarin omstandigheden en vertrouwelijke bijzonderheden voorkomen over de wijze waarop *Lodewijk Napoleon* zijn *coup d'état* had volbragt. Het door laatstgenoemden gevolgde plan wordt in dien brief in de hoogste mate aanbevolen, als een meesterstuk in zijne soort en als het volmaaktste model, door de »toekomende zamenzweerders" te volgen.

In een anderen brief wordt uiteengezet, dat het zeer moeijelijk zou zijn het keizerrijk ten val te brengen, omdat talrijke stoffelijke belangen daarmede in verband staan. Inderdaad zijn zeer vele politieke vijanden zelven van den Keizer in niet geringe mate betrokken in de financiële en industriële speculatiën in de laatste jaren ondernomen; en derhalve zijn zij weinig geneigd om eene omwenteling te wenschen, die het bestaan dezer ondernemingen in gevaar zou brengen en hun eigen vermogen op het spel zou zetten. De schrijver van den brief verzekert dat het tegenwoordig bewind de geestigst uitgedachte middelen heeft gebezigd om de aandeelen der nieuwe industriële maatschappijen door voorstanders der republiek en der oude monarchiën te doen nemen. Het spreekt van zelf dat die aandeelen hun op min of meer indirecte wijze zijn bezorgd, en zonder dat zij het minst konden vermoeden dat de invloed en het geld der regering hierbij zijn gebruikt.

— Sedert de verkiezingen zijn reeds zeven maires uit hunne functiën ontslagen.

— De levendigheid voor de verkiezingen begint zich blijkens de vele dagblad-artikelen weder te vertoonen. De *Assemblée nationale* heeft eene waarschuwing ontvangen over een artikel betreffende de door *Montalembert* bij de verkiezingen geleden nederlaag. Eenige kiezers van Angers hebben den beroemden redenaar de kandidatuur aangeboden bij de nieuwe stemming op den 6den dezer, doch hij heeft er voor bedankt. Te Angers had de regeringskandidaat van de 38,808 ingeschreven kiezers slechts 8422 stemmen op zich vereenigd. Zijn tegenstander, onderstennd door *l'Univers*, is een sedert vier jaren daar woonachtig *ambachtsman*.

— Tusschen het Engelsche en het Fransche kabinet bestaat op dezen oogenblik eene zekere verkoeling. Het Fransche bewind beklaagt zich eenerzijds over de ongunstige uitlegging, welke de Engelsche bladen van den uitslag der verkiezingen voor het Wetgevend Ligchaam geven en over hunne aanvallen tegen den Keizer en zijne politiek; terwijl van den anderen kant het kabinet van St. James aan de Fransche regering verwijt hare belofte niet te zijn nagekomen met betrekking tot het zenden van eene ontzagwekkende magt naar China. Dit niet gestand doen aan eene naar het schijnt vormelijk bij Engeland ontvangen toezegging brengt dezen staat in groote verlegenheid, daar het hem belet over een deel zijner zeemagt te beschikken, met het oog op den opstand in Indië.

— Dagelijks verneemt men thans bijzonderheden omtrent de militaire operatien, welke op den 24sten en 25sten Junij tegen de Algerijnsche volksstammen in Kabylië hebben plaats gehad, nadat de troepen een' weg hadden aangelegd tot in midden der door den stam Beni-Ratten bewoonde landstreek.

Omtrent het den 24sten Junij verrigtte wordt het volgende gemeld: Het gevecht was schitterend, maar uiterst moord-

dadig. Even als den 24sten Mei, stonden twee regementen Zouaven aan het hoofd der aanvallers. Het gerucht van het sneuvelen des generaals *Mac Mahon* werd te Algiers verspreid, maar zijne jas alleen is door een kogel getroffen. Den generaal *Bourbaki* werd zijn paard onder het lijf doodgeschoten. Een luitenant-kolonel, twee kapiteins, een eerste luitenant en twee tweede luitenants zijn gekwetst, de kapitein *Torrillon* is gesneuveld, bovendien zijn 6 onder-officieren en soldaten gedood en 52 anderen gekwetst, en zulks alles bij een en hetzelfde bataljon, terwijl bij de Zouaven 13 officieren en zeer vele soldaten buiten gevecht zijn gesteld. Iedereen getuigt dat de Kabylen niet minder moedig dan de Franschen gevochten hebben.

De depêche, den 25sten Junij door den gouverneur-generaal afgezonden, luidt aldus: » Heden morgen te vier uur vingen de twee divisiën *Renault* en *Yussuf*, ieder van eene verschillende zijde, te midden van onbeschrijfelijke moeijelijkheden, het bestijgen der bergen van de Beni-Yeni aan, en te zeven uur hadden beide de hoogten bereikt. Gewis misleid door de demonstratie welke de divisie *Mac Mahon* gisteren tegen het dorp Icheriden maakte en door eene afleiding welke heden morgen bij zijne voorposten geschiedde, heeft de vijand niet dien wederstand geboden op welken wij in zoodanig land verdacht waren. De twee dorpen Aït-Larba en Sidi-Lassen, het grootste in Kabylië, zijn op de krachtdadigste wijze ingenomen. *Wij zijn thans meesters van het geheele land.*"

BELGIË.

Het is opmerkelijk hoeveel de geestelijkheid, ten gevolge der laatste gebeurtenissen, in het anders zoo Katholijke België aan invloed en achting verloren heeft. De geestelijkheid gevoelt dit ook zeer goed en zoekt daarom op alle mogelijke wijzen de ingenomenheid met de liberalen, die telkens grooter wordt, te bestrijden: vlugschriften en dagbladartikelen worden vooral op het platte land bij massa's verspreid en gebeden uitgeschreven om het aan het land dreigende onheil (d. i. de zege der liberale partij) af te weren; de kansel wordt tot een spreekgestoelte ingerigt, waar in plaats van godsdienst, de staatkunde aan de aandachtige hoorders verkondigd en waar het liberalisme in niet zeer Evangelische uitdrukkingen gebrandmerkt wordt als het beginsel van den antichrist. Doch al die bemoeijingen blijven vruchteloos, wanneer gebeurtenissen als de volgende de openbare meening nog slechts meer verbitteren. In eene digt bij Antwerpen gelegen gemeente weigerde de pastoor bij de begrafenis van een deftig, als geloovig Katholijk gestorven burger, de gebruikelijke kerkelijke plegtigheden te verrigten, omdat de gestorvene medelid was van een harmoniegezelschap dat de pastoor uit persoonlijken haat had in den ban gedaan. Zeer vertoornd over die weigering, sloot de geheele gemeente, zoodra zij het vernam, zich met den burgemeester aan het hoofd aan de lijkstoet aan; de burgemeester hield eene korte lijkrede, waarin hij mededeelde, dat de pastoor, toen de zuster des gestorvenen in hare smart tot hem geijld was en om zijne medewerking gebeden had, haar antwoordde: » Uw broeder zal als een hond begraven worden." Algemeene verontwaardiging is door die schandelijke handelwijze opgewekt.

— De Koning en het koninklijk gezin, benevens de aartshertog *Maximiliaan*, zijn Donderdag naar Ostende vertrokken. Laatstgemelde zal zich daar inschepen om naar Oostenrijk terug te keeren, en het koninklijk gezin om naar Engeland over te steken. De hertog en de hertogin van Brabant zouden Vrijdag naar Brussel terugkeeren.

NEDERLAND.

Tweede Kamer der Staten Generaal.

Beraadslagingen over het wetsontwerp op het lager onderwijs.

Zitting van Woensdag den 1sten Julij.

De heer *Dommer van Poldersveldt* betoogt, dat er reden is om te spreken over en te vreezen voor de invoeging van het woord Christelijk, omdat daarvan misbruik kan worden gemaakt. Maar er zijn nog meerdere bapalingen waartegen hij bezwaar heeft; zij betreffen het imperative voorschrift nopens de vergelijkende examens en de bepaling van de traktementen, zoo als die in de wet voorkomt. Hij zal op een en ander later terugkomen en eindigt met de hoop en het vertrouwen te uiten, dat de wet door de gedachtenwisseling of amendementen zóó zal worden veranderd, dat hij zich er mede zal kunnen vereenigen. Mogt dit onverhoopt niet het geval zijn, dan zal hij, hoe ongaarne ook, er zich tegen moeten verklaren. Hij wil ook een einde, maar een goed einde.

De heer *van Nispen van Sevenaer* betuigt, dat, als de wet zoo wordt aangenomen als zij is voorgedragen, er voortdurend twist zal ontstaan en geenerlei bezwaren uit den weg worden geruimd. Zijns inziens is alleen de burgermaatschappelijke school mogelijk als geheel onzijdig, maar hij meent dat ook aan de grondwet kan worden voldaan door facultatieve splitsing, zoo als in het ontwerp van den minister *van Reenen*; dit zou het middel gweest zijn om velen te bevredigen. Hij betoogt nader, dat het opnemen van het Christelijk beginsel in de wet geene verzoening zal daarstellen, maar steeds eene bron van twist en tweedragt zal blijven.

De heer *van Foreest* zou, als er sprake was van herziening der grondwet, zeer tegen de gemengde openbare school zijn, als eene blijvende bron van onrust; maar nu hij geroepen is tot uitvoering der bestaande grondwet, komt die vraag niet te pas. Op het standpunt der grondwet, is de gemengde school verpligtend; hij verklaart zich dus vóór dit ontwerp, wanneer de Regering art. 21 in zijnen geest uitlegt.

De heer *Meeussen* verklaart zich voor eene burgerlijk maatschappelijke school, maar stemt in met de bedenkingen van de heeren *Dommer* en *van Nispen*.

De heer *Godefroi* merkt het tot dus verre verhandelde aan als eene schermutseling, en geeft te kennen, dat, indien men zijne geloofsgenooten van de scholen wil uitsluiten, de strijd eerst bij art. 16 zal beginnen, en hij bereid is om dien strijd alsdan te voeren.

De heer *v. Zuijlen* zegt, dat volgens zijne meening, de openbare school behoort te zijn eene kweekschool van godsdienstige verdraagzaamheid, en het onderwijs uit dien hoofde niet moet worden gesteld onder de suprematie van de Kerk. Hij gelooft dat de voordragt daartoe zal kunnen strekken. Hij zoude het, nu het woord *Christelijk* eenmaal in de wet is gebragt, onstaatkundig rekenen, dit daar weder uit te ligten, en zal zich niet tegen de voordragt verzetten, ofschoon zij afkomstig is van een Ministerie waarmede hij niet kan instemmen.

De *minister van binnenl. zaken* vat nu het woord op, om de gronden na te gaan door de bestrijders van het wetsontwerp aangevoerd. Eene eerste aanmerking was, dat het ontwerp niet aan de verwachting heeft voldaan. Hij meent dat men deze wet alleen moet toetsen aan hetgeen door het Ministerie was toegezegd, en dit heeft bij zijn optreden de taak aanvaard om, zoo mogelijk, aan de gemoedsbezwaren te gemoet te komen, welke het vorig ontwerp had verwekt, en welke het vorige Bewind niet had kunnen oplossen; welke taak het Ministerie heeft getracht te vervullen, zonder van de gemengde school af te wijken.

De minister bestrijdt verder het denkbeeld der minderheid, als of het opnemen van het woord *Christelijk* in de wet, en het behoud van de 4de al. van art. 22 niets te beduiden zouden hebben, en beweert, dat, in tegendeel, dit opnemen als eene weldaad voor de menigte moet worden beschouwd, en dat het voorschrift van de 4de al., goed uitgevoerd, goede vruchten zal opleveren.

Voor het overige verklaart de minister, dat het doel der wet is opleiding tot Christelijke deugd, zonder leerstellig onderwijs, en met eerbiediging der godsdienstige begrippen van anderen; dat dit de grenzen zijn van het godsdienstig onderwijs op de gemengde school, — ruim genoeg voor een verstandigen en gemoedelijken onderwijzer, terwijl de Regering behoort te waken, dat deze zich houde binnen de bedoelde grenzen, zonder dat dit onderwijs een holle klank zal behoeven te zijn. Op deze wijze, meent de minister, zal de gemengde school bruikbaar zijn voor alle Christenen en niet onbruikbaar voor Israëlieten.

Hij bestrijdt daarbij verder de opvatting, als of aan het Christendom alle klem zoude zijn ontnomen, en bij de wet slechts een Christendom in naam zoude zijn overgebleven. Hij wijst, tot betoog daarvan, op den inhoud van de memorie van toelichting. — Ten aanzien van het verlangen van meerderen waarborg tegen de kwellingen, waaraan de bijzondere scholen zijn blootgesteld, merkt de minister aan, dat hij niet weet welke kwellingen men bedoelt; — en op de vraag, of de regeling ook op de zoogenaamde Fransche scholen van toepassing zoude zijn, antwoordt hij, dat, in afwachting van eene regeling van het middelbaar onderwijs, de onderwerpelijke verordening ook zal worden toegepast op de scholen in welke de levende talen worden onderwezen.

Op de vraag, door den heer *Elout* tot hem gerigt, zegt de minister, dat, ten aanzien der godsdienstige vraag, de voordragt anders is dan de vorige, en dat er allezins eene poging is aangewend, niet om aan *de* gerezene bezwaren, maar om aan gerezene bezwaren te gemoet te komen.

Den heer *Groen* antwoordt de minister, dat de hoofdgedachte der voordragt anders is, dan door dien spreker is opgegeven, en dat de Regering die geenszins op den achtergrond tracht te schuiven; — dat het welligt moeijelijk zal zijn om den bedekten invloed der Kerk te weren, maar dat men zich daarom niet onder de suprematie der Kerk behoeft te stellen; dat de beraadslaging welligt bezwaren zal opleveren, maar dat er voorshands geene reden bestaat om niet bij de voordragt te volharden.

Wat de sanctie des Konings betreft, merkt de minister aan, dat hij ongaarne Z. M. geëerbiedigden naam in de beraadslaging mengt, maar dat hij Z. M. verklaring, van de voordragt der heeren *v. Reenen* niet te kunnen goedkeuren, niet anders dan voorwaardelijk heeft opgenomen, en wel in dien zin, dat Z. M. heeft verlangd, dat eerst een middel zou worden beproefd, of aan gerezene bezwaren zou kunnen worden te gemoet gekomen; — en dat, nu de heer *Dommer* de splitsing der scholen voorstelt als ongrondwettig, maar de heer *v. Nispen* als wel grondwettig maar onmogelijk, de proef allezins te regt is genomen, daar uit de tegenstelling blijkt, dat er geen ander uitweg overblijft dan de gemengde school.

Morgen voortzetting der beraadslaging.

Zitting van Donderdag den 2den Julij.

De heer *Blaupot ten Cate* voert ten tweedemale het woord, ter beantwoording van hetgeen door sommige sprekers tegen zijne eerste rede is in het midden gebragt. Hij verduidelijkt daarbij nader zijne gezegden, en komt op tegen het aangevoerde door den heer *Elout*, die meende, dat sprekers Christendom niet op den Bijbel rustte; hij zal daarop alleen antwoorden, dat dit niets meer is dan eene subjectieve meening. Hij herhaalt, dat bij hem het groot aantal petitiën en naamteekeningen veel van hun crediet hebben verloren; nog gisteren is het hem gebleken, dat op die petitiën soms dezelfde namen tot 4, 6 ja 7 malen voorkomen en dat vele met dezelfde hand zijn geschreven.

Hij ontkent de bewering van den heer *Mackay*, alsof hij scherp geweest was, en doet uitkomen, dat die spreker de eigenlijke hoofdpunten zijner rede niet wederlegd heeft. Het standpunt van beide sprekers is ook te verschillend. De heer *Mackay* en zijne medestanders meenen, dat het onderwijs *is* opvoeding; en spr. en de andere partij zeggen, dat het onderwijs behoort *tot* de opvoeding. In het eerste geval komt er godsdienstig onderwijs te pas; in het laatste niet; natuurlijk bedoelt hij hier alleen de openbare staatsschool. Daar iets leerstelligs te leeren, is in strijd met de grondwet en met het regt der Kerk.

De heer *van Wintershoven* behandelt eenige punten reeds door andere leden besproken en drukt vooral zijn vrees uit voor de praktijk van het Christelijk beginsel op de gemengde openbare school.

Hij gelooft, dat van het woord *Christelijk*, dat in art. 22 als middel van verzoening is gebragt, misbruik zal worden gemaakt, en moet daarom, vooral ook na de verklaring van den minister van binnenl. zaken, dat de grens van het Christelijk element niet in de wet kan worden gedefiniëerd, maar aan de praktijk en aan de onderwijzers moet worden overgelaten, verklaren dat hij bezwaar heeft de wet goed te keuren.

De *minister van justitie* vat hierop het woord op en bespreekt hetgeen door den heer *Groen van Prinsterer* is in het midden gebragt. Hij erkent, dat er een groot verschil bestaat in de politiek en de godsdienst tusschen den heer *Groen* en hem, en daarin ligt de verklaring dat hij hier met gerust geweten de gemengde school, zonder eenig leerstellig Christelijk element, kan verdedigen, ofschoon hij vroeger de bijzondere school heeft voorgestaan. De vraag van den heer *Elout*, of hij, minister, met de hand op het hart, de wet kan verdedigen, acht hij niet parlementair; wat in *foro conscientiae* is, is niet de zaak der Kamer. Zij heeft alleen te onderzoeken, of hetgeen hij zegt, goed en waar is.

Nu blijft nog de vraag over, of hij den Koning kan aanraden zijne sanctie te verleenen aan deze wet, die naar het oordeel van sommigen, dezelfde is als de vorige. Hij moet ten sterkste tegenspreken, dat het is *dezelfde* wet; hij moet daarop drukken, omdat daarop een geheel gebouw van argumenten, ook door den heer *Groen* en anderen, gebaseerd is. De praemissen zijn valsch, de wet is volstrekt niet dezelfde als de vorige, doch wel als men niet meer mag spreken van de twee nieuwe bestanddeelen in art. 22, waarover de geheele discussie sedert geloopen heeft.

Hij heeft met groot leedwezen gehoord de uitdrukking, dat die woorden *Christelijke deugden*, slechts holle klanken zijn om te misleiden; want al wil hij met alle voorstanders der gemengde school elk leerstellig element verwijderen, dan moet hij toch opmerken, dat desniettemin het woord *Christelijk* een praktischen invloed hebben zal en kan, zonder iemands regten te krenken. Ook op schoolgebied zal geen afstand van Christendom worden gedaan.

De minister geeft nu de twee hoofdredenen op, waarom hij thans geen bondgenoot is van den heer *Groen* en waarom hij met deze wet is ingenomen. Zijne hoofdstelling is: 1) dat de zaak van het Christendom en het Evangelie niet is de zaak van den Staat; dat de Staatsschool, waar van overheidswege onderwijs wordt gegeven, niet kan noch mag strekken tot bevordering der Christelijke waarheid, en dat dit ligt buiten de bevoegdheid en het vermogen van den wetgever; de gezindheden moeten er in voorzien. Zijne tweede hoofdstelling is, dat niet de beste wet die is, welke het meest overeenkomt met een ideaal, maar wel die, welke gegrond is in den actuëlen toestand van het volk, en die het meest met dien toestand overeenkomt.

Nadat de heeren *Dommer van Poldersveldt*, *van Nispen van Sevenaer* en *Groen van Prinsterer* nog het woord hebben gevoerd, doet de minister van binnenlandsche zaken uitkomen, dat door zijn gezegde van gisteren omtrent de koninklijke sanctie, in geenen deele het regt van veto is prijs gegeven, zoo ook niet door te wijzen op de koninklijke boodschap tot aanbieding van het ontwerp. Hij heeft zich daarop alleen beroepen, omdat uit de aanbieding der wet bleek, dat het Ministerie voldaan had aan hare opgenomen taak.

Hierna worden de algemeene beraadslagingen gesloten, zullende morgen de discussiën over de artikelen aanvangen.

Zitting van Vrijdag den 3den Julij.

De eerste 8 artikelen van het wetsontwerp op het lager onderwijs zijn achtereenvolgens aangenomen, met uitzondering van art. 3, dat is aangehouden wegens het verband met artikel 22.

De heer *Dommer van Poldersveldt* heeft voorgesteld, om in artikel 22 *godsdienstzin* en *vaderlandsliefde* te stellen in plaats van *Christelijke deugden.*

'sGRAVENHAGE, 3 Julij.

Z. M. heeft bij besluit van den 22sten Junij bepaald, dat ter herinnering aan den verdienstelijken opperbevelhebber der Citadel van Antwerpen, in 1832, voortaan het bastion *Ginneken* der vesting Breda zal zijn genaamd het bastion *Chassé.*

— Bij kon. besluit van den 25sten Junij zijn benoemd tot ontvangers der directe belastingen en accijnsen: te Druten c. a., de heer *C. N. de Ridder*, thans ontvanger te Herwijnen; en te Herwijnen c. a., de heer *G. L. Wijnen*, thans ontvanger te Woudenberg.

— De *Staats-Ct.* deelt mede, dat, volgens berigt van Z. M. consul te Petersburg, het nieuwe Russische tarief den 20sten Junij is in werking getreden. Voorts deelt dat blad de voornaamste veranderingen mede waarbij de Nederlandsche handel belang kan hebben.

— Te Vlaardingen is Donderdag de eerste haring-jager met 36 ton, en de tweede met 70 ton (bijna alle puike maatjesharing) aangekomen.

Gisteren namiddag zijn de gewone geschenken van den nieuwen haring, voor Z. M. den Koning en de verdere leden der koninklijke familie, in de residentie aangebragt.

LEIDEN, 2 Julij.

Op gisteren en heden werd alhier de 18de jaarlijksche vergadering gehouden van de Nederl. vereeniging tot afschaffing van sterken drank. Deze bijeenkomst, hier ter stede, waar de vereeniging in 1842 door een achttal mannen werd ontworpen, leverde eene treffende proeve op van hetgeen vereenigde krachten en volharding vermogen. Hetgeen toen nog maar een zaadkorrel was, is thans tot eene krachtigen boom opgewassen, die zijne takken over geheel Nederland en zelfs over onze Overzeesche bezittingen heeft uitgestrekt.

Als naar gewoonte, had op den eersten dag eene openbare bijeenkomst in den trant eener *meeting*, zoo als de Engelschen die gewoon zijn te noemen, plaats. Het hoofdbestuur, de afgvaardigden der afdeelingen en de correspondenten verzamelden zich des avonds te half zeven in de Doopsgezinde kerk, waarvan de toegang ook voor het publiek was opengesteld.

Nadat de voorzitter, mr. *C. C. E. d' Engelbronner*, met een kort woord de vergadering had geopend, traden achtervolgens als sprekers op de heeren dr. *Egeling*, secretaris der vereeniging, ds. *Francken*, pred. te Rotterdam, baron *van Lynden*, prov. correspondent van Zuid-Holland, en ds. *van Toorenenbergen*, pred. te Purmerende.

Heden morgen had eene zeer talrijke bijeenkomst plaats van het hoofdbestuur, de afgevaardigden der afdeelingen en correspondenten, ter behandeling van die punten die in den beschrijvingsbrief aan de orde waren gesteld, en voornamelijk op de huishoudelijke zaken der vereeniging betrekkelijk.

— Men verneemt dat ook aan den hoogleeraar *W. H. de Vriese*, te Leiden, eene zending naar de O.-I. koloniën door de regering is opgedragen, om in het belang der botanie wetenschappelijke onderzoekingen te doen.

MIDDELBURG, 1 Julij.

Een vreesselijke brand heeft in den avond van Zondag gewoed en een oogenblik een groot gedeelte dezer stad met verwoesting bedreigd. De brand is ontstaan in den Langendelft, in het huis bewoond door den koopman *van Eersel*, houdende een winkel van garen en lint. Kort nadat hij met zijne familie het huis had verlaten, ontdekte men den rook. Het huis werd opengeloopen en men zag de vlammen met hevige woede door de vensters der verdiepingen slaan. Het vuur deelde zich terstond mede aan het kapitale huis van den tabaks-fabrikant *Boudewijnse*, dat van den goudsmid *Hackenberg*, dat van den horlogiemaker *Wolf*, welke gebouwen, zoowel als dat waar de brand in ontstond, totaal zijn afgebrand, terwijl bovendien nog 13 der belendende en tegenover gelegen panden, in meerder of minder mate zijn afgebrand of beschadigd.

Het ontstaan van het ongeluk op den Zondag, terwijl het verrukkelijke zomerweder genoegzaam drie vierde der bewoners naar buiten had gelokt, het gebrek aan water in dit fraaije gedeelte van de stad, en de verwarring, die bij zulke plotselinge rampen gewoonlijk ontstaat, kan men als de voornaamste oorzaken van den snellen brand beschouwen.

Evenwel was ieder spoedig op zijn post, de markt was weldra geheel bezet door de spuiten uit de naburige plaatsen, waaronder 7 uit Vlissingen, van welke vooral die der marine en de manschappen van het wachtschip zeer vele diensten hebben bewezen. Toen men den brand overwonnen achtte, kwam een zwaar onweder op, waarvan de wind zeer veel kwaad deed. Eerst te half drie in den nacht was het gevaar, door het omhalen van een der verbrande gevels, geweken.

Het verlies van menschenlevens is, de Hemel zij gedankt, bij deze ramp niet te betreuren; de verslagenheid is echter algemeen.

De oorzaak van den brand is uiterst raadselachtig; de justitie doet onderzoek. Een groot aantal personen is reeds gehoord, waaronder de bewoner en eigenaar van het eerst verbrande perceel, *van Eersel*, tegen wien eenig vermoeden schijnt te bestaan en die gisteren nacht in verzekerde bewaring genomen en naar het huis van arrest gebragt is.

Onder goed geleide en toen door het late uur er weinig menschen meer op de been waren, ging hij derwaarts, daar, hetzij al of niet gegrond, de verontwaardiging op dien persoon algemeen is, en hij welligt anders die plaats niet ongedeerd zou bereikt hebben.

Lang zal het duren eer dit ongeval, waarvan Middelburg bij menschengeheugen geen voorbeeld weet op te noemen, eenigzins op den achtergrond zal geraakt zijn.

UTRECHT, 2 Julij.

In eene buitengewone vergadering der prov. staten van heden is, in plaats van jhr. mr. *J. C. Martens van Sevenhoven*, benoemd tot lid van de Eerste Kamer der Staten Generaal, de heer mr. *E. van Voorthuysen.*

— Aan dan hoogleeraar *N. Bouman*, die tijdens de vacature in de litterarische faculteit, gedurende den cursus 1855—1856, zich geheel belangeloos met het onderwijs in een gedeelte der Oostersche talen heeft belast, is namens een groot aantal zijner leerlingen, eene zilveren bokaal met toepasselijk opschrift aangeboden.

DEVENTER, 2 Julij.

Heden morgen te 9 uur werden de werkzaamheden der afdeelingen van het congres voortgezet. Te 11 uur werden door het bestuur der Overijsselsche maatschappij ter bevordering van landbouw, tuinbouw en veeteelt, de op de tentoonstellingen behaalde prijzen uitgereikt. Het belangrijkst op de zitting der vergadering van het congres waren heden de discussiën over de vraag: Of de volgende congressen de vroegere orde der provinciën al dan niet zou volgen. Het eerste behield de bovenhand, zoodat het 13de congres niet te Groningen of Winschoten, maar te Nijmegen zal worden gehouden. Boven verwachting begunstigde het weder de volksvermaken, dezen avond gegeven, die door doelmatige illuminatie en prachtige vuurwerken besloten werden.

— Met zekerheid kan worden medegedeeld, dat het waarborg-kapitaal voor den ontworpen spoorweg van Zevenaar naar Rheine, ter som van 3 ton, op den 30sten Junij is gestort en tevens dat de aandeelhouders op hunne aandeelen reeds 20 pCt. hebben gestort, terwijl het bestuur reeds is gekozen en men op goede gronden gelooft dat de zaak in 1858 voltooid zal zijn.

Aangaande den noord-oostelijken spoorweg verneemt men, dat, hoezeer de ontwerpers allen lof verdienen voor den belangloozen ijver bij hunne vele bemoeijingen aan den dag gelegd en zij reeds eenige belooning daarvoor vinden in deelneming voor belangrijke sommen door gemeenten en partikulieren, nogtans de kans om al de benoodigde millioenen te verkrijgen, wel eenigzins moeijelijk is.

LEEUWARDEN, 3 Julij.

Bij kon. besluit van den 28sten Junij is benoemd tot procureur bij de arr.-regtbank te Heerenveen, mr. PH. VAN BLOM, regter-plaatsvervanger in die regtbank en advokaat aldaar.

— Sedert 14 dagen werden te Sneek bij verschillende personen allerlei winkelwaren en goederen door een onbekend meisje, op eenen anderen naam gehaald. Niemand kon der politie eenige nadere omschrijving geven. Zondag j.l. werd echter hare hulp ingeroepen in een logement, waar men ontdekt had, dat zich een vreemd meisje had verborgen, zekerlijk met geene goede inzigten. Alras bleek het, dat het de onbekende was en, ondervraagd zijnde, beleed zij, de bewuste goederen te hebben gehaald op aansporen van andere vrouwen, die ze vervolgens voor zich zelve hielden en het meisje met wat eten en drinken onderhielden. Haar vader had tot Mei j.l. te Sneek gewoond, was daarna voor eene steenfabrijk als schipper op eene modderpraam werkzaam, welke praam hij tevens bewoont, en had toen tegen deze zijne 15jarige dochter gezegd, dat zij nu zelve maar hare fortuin moest zoeken. Die onnatuurlijke raadgeving van een vader heeft zij op de medegedeelde wijze opgevolgd. 's Nachts was zij op straat, onder bruggen, of op het land in het hooi. Ten gevolge der aanwijzingen van het meisje, werden nu mede aangehouden twee gehuwde vrouwen, de eene van 52 en de andere van 22 jaren, en de zuster van deze laatste, een meisje van 15 jaren. Na veel moeite, mogt het den ijverigen commissaris van politie gelukken, allen tot bekentenis te krijgen: terwijl de beide laatsten nog bovendien beleden, ten vorigen jare in verschillende diensten onderscheidene diefstallen te hebben gepleegd, terwijl het gestolene door hare moeder werd geheeld.

GRONINGEN, 4 Julij.

In de jongste algemeene vergadering van het Zeeuwsch genootschap der wetenschappen is o.a. tot lid benoemd de heer P. HOFSTEDE DE GROOT, hoogleeraar te Groningen.

— Heden zijn aan de Hoogeschool alhier bevorderd tot Doctors in de Geneeskunde, de heer E. J. VAN ROIJEN, van Onderdendam, na het verdedigen van eene *Verhandeling over het Kraakbeengezwel*; — en de heer J. A. H. GOOSZEN, van Eibergen, na het verdedigen van een *Akademisch proefschrift over Caries.*

— Tot hoofdonderwijzer in het teekenen, schilderen en boetseren aan de akademie Minerva alhier, is door het bestuur benoemd de heer J. H. EGENBERGER, thans hoofdonderwijzer aan de koninklijke akademie van beeldende kunsten te Amsterdam, en heeft deze, naar men verneemt, die benoeming aangenomen.

— De Haddingebrug, gebouwd in plaats van den Haddingeboog, is in deze week voltooid en voor de passage opengesteld. Zij voldoet zeer goed en verfraait daar de buurt.

— Donderdag had te *Appingedam* de aangekondigde keuring en harddraverij plaats. Elf spannen schoone inlandsche paarden waren opgekomen, om te dingen naar den prijs, die van wege burg. en weth. voor het schoonste span was uitgeloofd, bestaande in een sierlijken zilveren suikerpot, welke prijs aan den heer mr. S. WITTEVEEN, van Metslawier, als eigenaar van het schoonste span, zijnde sierlijke zwarte merriën, is uitgereikt. Aan de harddraverij hebben 10 met roem bekende harddravers, uit deze en uit de provincie Friesland, deelgenomen; van welke eindelijk de prijs, zijnde eene zilveren pronkvaas, is behaald door den zwarten ruin *van Spijck*, van den heer J. OLTHOF, van den Ham, en de premie, een zilveren inktstel, door den zwarten ruin *de Paauw*, van den heer H. ESKES, van Kollum, bereden door H. LUURTS. Op dit volksfeest, opgeluisterd door wel uitgevoerde militaire muzijk, en begunstigd door het schoonste weder, waren er uit vele streken zoo vele menschen opgekomen, als mogelijk nog nimmer daar geweest zijn.

— Het Provinciaal Blad van Groningen, no. 39, behelst een besluit van den commissaris des Konings, van den 2den Julij, waarbij wordt medegedeeld eene circulaire van den minister van justitie van den 29sten Junij, nopens de uitvoering van art. 29 der wet tot regeling der jagt en visscherij van den 13den Junij 1857 (*Stbl.* no. 87).

In deze circulaire wordt, zoowel in het belang van den landbouw als ter instandhouding van de wildbaan, en met inachtneming tevens van de belangen van 's rijks schatkist, welke door eene zorgelooze of te ruime toepassing van art. 29 der wet belangrijke nadeelen zouden lijden, het volgende bepaald:

1) Het schadelijk gedierte, waarvoor de premie verlangd wordt, moet worden vertoond aan den burgemeester der gemeente, waarin de vertooner woonachtig is;

2) Door den burgemeester of van zijnentwege wordt aan het vertoond gedierte een kennelijk teeken gegeven, door het afsnijden van den neus van het viervoetig gedierte en van de beide pooten van het gevogelte. Met de vertooning van afgesneden neuzen of pooten wordt geen genoegen genomen, als in strijd met de bepaling der Wet;

3) de burgemeester onderzoekt of de vertooner het schadelijk gedierte persoonlijk heeft gedood op gronden, waarvan hij vertooner eigenaar of regthebbende is, en zoo niet, of het gedood zij met toestemming van dien eigenaar of regthebbende;

4) de beambten van rijkspolitie zijn onder de vorenstaande bepaling van no. 3 begrepen, in zooverre zij bij art. 14 der wet bevoegd verklaard zijn tot het schieten van schadelijk gedierte en volgens art. 29 de premiën kunnen ontvangen, mits het schadelijk gedierte, door hen met toestemming van eigenaar of regthebbende gedood zij;

5) de burgemeester houdt van het invoege voorschreven vertoond schadelijk gedierte aanteekening in het daartoe bestemd register en maakt van de vertooning telkens eene verklaring op.

6) Maandelijks, vóór den 5den van elke maand, volgende op die waarin het schadelijk gedierte is vertoond (en mitsdien te beginnen met den 5den Augustus e. k.) zendt de burgemeester alle de gedurende de afgeloopen maand door hem opgemaakte verklaringen, voorzien van een doorloopend nommer, aan den commissaris des Konings in de provincie.

7) De commissaris des Konings zendt maandelijks vóór den 15den van elke maand, aan den minister van justitie alle deze van de burgemeesters zijner provincie ontvangen verklaringen onder bijvoeging eener specifieke lijst, en mededeeling der bedenkingen, welke ten opzigte van eene of meer dier verklaringen bij hem tegen de toekenning van premiën, volgens art. 29 der wet, mogten bestaan;

8) De bij mij van h.h. commissarissen des Konings alzoo ontvangene verklaringen zullen aan het departement van justitie worden onderzocht, en, wanneer daartegen geene bedenkingen bestaan, van het vereischte mandaat tot uitbetaling der premie voorzien, aan u hoog ed. gestr. worden terug gezonden, ter uitreiking aan de betrokkene burgemeesters;

9) De burgemeester geeft de aldus van mandaat voorziene verklaringen aan de belanghebbenden af en houdt van deze afgifte aanteekening in het register.

Ik heb de eer u hoog ed. gestr. beleefdelijk te verzoeken de burgemeesters van bovenstaande bepalingen te onderrigten en op eene stipte naleving daarvan bij hen te willen aandringen."

— Ingevolge de nieuwe jagtwet is het zich met honden in het veld bevinden op zich zelve geen overtreding meer, mits hij, die den hond of de honden vergezelt, de noodige zorg draagt om te beletten, dat door deze geen wild worde opgespoord, gedreven of gegrepen. Mitsdien behoeven er geene buitengewone magtigingen meer te worden verleend tot het vangen van mollen en ander schadelijk gedierte, door middel van honden, vermits de reden, die tot het afgeven der stukken aanleiding gaf, met den 1sten dezer niet meer bestaat.

Ingevolge art. 27 van de gemeentewet treedt met den 1sten Dingsdag in September a.s. een derde van de raadsleden in deze provincie af, waarvoor de verkiezing zal plaats hebben op den 21sten dezer. De aftredenden (die dadelijk weder verkiesbaar zijn) zijn de volgende heeren:

Groningen. J. Slot, J. Th. Doornbosch, E. Dommering, prof. J. Baart de la Faille, mr. J. H. Geertsema en K. Mesdag, terwijl de plaats van wijlen den heer A. Upmeijer ook nog dient te worden aangevuld.

Adorp. R. J. Lentscher en R. W. Hoeksema.

Aduard. H. Aalfs, J. J. Schuiringa en J. J. Tonckens.

Appingedam. Mr. J. Potter van Loon, J. Q. Cleveringa, D. Bonthuis Tichelaar en T. G. Toxopeus.

Baflo. M. L. Bentema, S. E. E. Mulder en L. J. van der Molen.

Bedum. Mr. C. W. P. van Naerssen, A. G. Lanting, J. H. van Hemmen en T. L. Doornbos.

Beerta. G. W. Holtman, Joh. Post, W. E. Huisman en H. Buiskool.

Bellingwolde. L. Kars, A. ter Cock en H. N. Addens.

Bierum. J. G. Bleeker, E. S. Doorbos, L. N. Bierema en J. Wiertsema.

Ten Boer. G. H. Swieringa, P. G. Wieringa en H. Groenhoff.

Delfzijl. J. J. Borst, M. H. Waalkens, J. H. van Calcar en ....

Eenrum. H. Blaauwpot, K. J. Kampinga en J. J. Bekema.

Ezinge. K. J. Sikkens, G. A. Arends en E. K. Wiersema.

Finsterwold. R. J. Roelofs, H. E. Jager en K. H. Brouwer.

Grootegast. R. Bosma, F. E. van Bolhuis, R. J. Bosma en F. A. Bos.

Grijpskerk. Mr. M. de Muinck, P. Bindervoet en E. J. Kiestra.

Haren. L. T. Jorissen, H. H. van Hemmen en J. Bos.

Hoogezand. P. K. Boon, J. W. de Boer, O. H. Bos en R. U. Reinders.

Hoogkerk. H. H. Drenth, K. G. Buist en P. Reitsema.

Kantens. L. J. Klei en H. H. Wubbens.

Kloosterburen. K. F. Wiersum, K. J. de Cock en G. A. Fongers.

de Leek. A. S. Leuringh, K. J. Boersema en B. Louwes.

Leens. J. E. van Kampen, J. Coerts, B. L. Hopma en R. F. Feddema.

Loppersum. P. W. Tigchelaar, mr. J. Koning Uilkens en J. H. Steenhuis.

Marum. Jhr. E. de Wendt Alberda van Ekenstein, A. E. Palsma en A. H. Oost.

Meeden. M. L. Bouman, N. H. Tonkes en D. H. ten Have.

Middelstum. F. Plaat en J. J. Verdenius.

Midwolda. Dr. G. Engels, J. M. Dekker en S. O. Knottnerus.

Muntendam. F. W. Bontekoe, E. E. Lotthering en T. R. Giezen.

Nieuwolda. R. H. Dallinga, E. E. Hamster en J. Onnes.

Noordbroek. D. D. Dijkstra, J. Bleeker en E. Edens.

Noorddijk. J. J. Veltman, mr. O. B. de Rheden van Swinderen en J. T. Dijkhuis.

Oldehove. E. J. Rietsema, K. J. Wiersema en R. J. Schuiringa.

Oldekerk. Jhr. mr. R. A. Quintus en F. G. Datema.

Onstwedde. J. H. Moorlag, B. Wilzing, J. Frouws en O. Maansingh.

Nieuwe Pekela. J. K. Tiktak, M. J. Heckman, B. Cats en G. H. Holtman.

Oude Pekela. J. G. Heeres, W. E. Dik, D. P. Kolk en H. T. Kranenborg.

Sappemeer. H. B. ter Spill, T. S. Bakker, L. J. Benes en J. Remkes.

Nieuwe Schans. K. E. Groeneveld, H. L. B. van Ingen en P. L. de Boer.

Scheemda. B. M. Liefsting, G. A. Crol en H. A. Hesse.

Slochteren. H. J. Veldman, J. W. Huizinga, H. Aldershof, J. H. Mulder en H. H. Cock.

Stedum. S. D. Jensema, S. J. Doornbos en J. A. S. W. Buning.

Termunten. P. A. Toxopeus en R. E. Wildeman.

Uithuizen. A. Nanninga, R. R. Dojes en S. F. Riepma.

Uithuizermeeden. Dr. P. Camphuis, P. J. ter Huizen, J. F. Wiersum en S. D. Hommes.

Ulrum. W. M. Tebbens, G. J. Helder en J. H. Sikkens.

Uskwert. H. S. Welt, J. S. Arkema en S. E. B. Bierema.

Veendam. P. A. Doewes, dr. G. T. van Slooten, A. D. Bouwman, C. R. Hazewinkel en A. van Linge.

Vlagtwedde. A. J. Hommes, A. Hesse en W. Hesse.

Warffum. O. J. Rouaan en P. D. Boijkema.

Wedde. Mr. E. Koning, L. E. Evers en A. H. Maarsing.

Wildervank. Mr. H. J. Engelkens, J. M. Meihuizen, J. A. Munneke en J. E. Eerkes.

Winschoten. G. A. Venema, F. R. Folkers, jhr. mr. J. D. Lewe Quintus en mr. W. R. Emmen.

Winsum. G. B. Hopma, H. W. Wierda en dr. G. Havinga Janssonius.

't Zandt. J. M. Toppinga, K. S. Doornbos en N. K. Smit.

Zuidbroek. Mr. R. Feith, mr. A. G. Wildervanck en J. Burema.

Zuidhorn. Mr. A. Gelderman, E. B. Bindervoet en K. P. Poll.

Alleen in het jaar 1855 werden in Nederland 300 panden door den bliksem getroffen, en ten deele vernield. Het is natuurlijk van het grootste belang om te trachten zulk een verlies aan waarde te verminderen. Het beste middel ware zeker het plaatsen van bliksem-afleiders, maar die zijn veelal te kostbaar. Daarom wordt in de *Landb. Ct.* de raad gegeven, om hoogopschietende boomen, die goede afleiders zijn voor den bliksem, nabij boerenwoningen en hooibergen te plaatsen. In het bijzonder wordt daartoe aanbevolen het plaatsen van een of twee Italiaansche populieren (*Populus fastigiata*) eenige voeten van de woningen. Daar die populieren zeer hoog opschieten, spoedig groeijen en weinig plaats innemen, kunnen zij gevoegelijk in de nabijheid van huizen en graanbergen geplaatst worden; het hout is wel niet van waarde, maar het geeft toch nog altijd brandhout, wanneer zij weder geveld worden. Dit eenvoudige en min kostbare middel zij ook aan de landbewoners in dit gewest met aandrang aanbevolen.

De *Utr. Ct.* deelt een schrijven uit het Nieuwe Diep mede, dat behartiging verdient, omdat het eene kwaal in het licht stelt die nog te weinig wordt gekend en aan wier genezing daarom ook nog te weinig de hand wordt geslagen. Wij deelen daarom dat schrijven met eenige verkortingen mede, alleen hier den wensch bijvoegende, dat de zeemanshuizen, waarvan er één in Rotterdam bestaat welks nuttige strekking hoe langer zoo meer op prijs wordt gesteld, ook elders, en in de eerste plaats aan het Nieuwe Diep, binnen kort mogen verrijzen. Hoe noodig ze zijn, zal na lezing van het volgende door elkeen worden erkend.

Bij het buitendienst stellen van drie oorlogsbodems in deze haven is tevens een groot aantal zeelieden gepasporteerd, ten gevolge van expiratie van dienst, en hebben de meesten dezer lieden, al naar gelang van hunnen langeren of korteren diensttijd, belangrijke sommen gelds in handen gekregen. Zoo werden op het uit O. Indië teruggekeerde fregatschip *Prins Frederik der Nederlanden* 160 matrozen gepasporteerd, die door elkander, naar men berekent, ruim *f* 400 ontvingen. 't Is geen wonder dan, dat janmaat, na in O. Indië vijf, zes à zeven jaren op een oorlogsbodem, als in eene kooi opgesloten te zijn geweest, in het Vaderland teruggekeerd, en zoo op eenmaal in het bezit van zooveel gelds gesteld, als van den band gebroken, begint door te slaan. 't Ontbreekt hun dan ook trouwens hier niet aan de noodige aanmoediging, om toch niet al te zuinig met hun geld te zijn.

In de eerste plaats zijn er tal van onbaatzuchtige geldschieters, die janmaat, in afwachting van zijne afrekening, niet gaarne in verlegenheid laten. Zoodra deze aan wal komt, vallen zij als wilden hem te lijf, en slepen hem als het ware naar dezen of genen winkel, steken hem in 't pak en geven hem nog geld op den koop toe. Dan zijn er menigte van vrouwen die in bonten tooi gehuld de paspoortklanten aan het havenhoofd opwachten, hun hare gastvrijheid opdringen en hen lokken naar hare logementen, die van uithangborden zijn voorzien, waarop in bonte kleuren, *drie vlaggetjes*, *een vrolijke matroos*, en meer dergelijke uitlokkende zinnebeelden zijn afgeschilderd. Al naar gelang nu van de hoegrootheid van zijn *te goed*, en het bereids ontvangen krediet, regelt zich de ontvangst van janmaat; hij wordt dadelijk gepeild en gewogen. Is hij een *nette* paspoortklant, dan wordt hij hoog in waarde gehouden, men gaat dagelijks uit rijden, en men leidt een leven van vrolijk Fransje.

Eindelijk nadert de dag, waarop de paspoorten worden afgegeven en te gelijk de afrekening geschiedt. Nu wordt de gemaakte schuld vereffend; *eerlijkheid* en *goede trouw* van de zijde der geldschieters staat daarbij juist niet op den voorgrond. Met het overschot zijner paspoortgelden gaat hij nu naar zijn logement en naardemaal er nu niet veel meer van hem te plukken valt, begint zijn krediet ook daar te dalen, zoodat hij ten laatste in beschonken toestand buiten de deur wordt geworpen, den nacht in het koele gras of hier of daar in eene goot doorbrengt, en den volgenden morgen ontwaakt even arm, als toen hij in dienst trad. En had hij korte dagen te voren de marine en het oorlogsschip tot in den diepsten afgrond verwenscht en vervloekt, thans is hij blijde, dat hij, na alles, ja dikwijls zijne noodigste kleederen verkocht te hebben, weder kan teekenen, en hij begint het leven weder van voren af aan.

De getrouwe schildering, die wij hierboven van de paspoortklanten gaven, is wel geen algemeene regel, maar gering is toch het aantal dergenen, die een nuttig gebruik van hun geld maken. In den regel zijn zij roekeloos met de te groote sommen gelds, die zij, na maanden geldsgebrek, in handen krijgen, en wel ware het te wenschen, dat daarin eenige verandering kon worden gebragt: 't is te betreuren, dat de onzedelijke levenswijze dezer lieden, waarvan men zich in de binnenstreken geen denkbeeld kan vormen, juist dienstig moet zijn om weder matrozen te krijgen: want de matrozen die hun geld bij elkander houden en dadelijk naar hunne betrekkingen afreizen, nemen doorgaans dienst op de koopvaardijschepen, waar men hen gretig ontvangt, en waarbij zij tegenwoordig goed geld verdienen en zich veel vrijer kunnen bewegen, daargelaten de gelegenheid, om nu en dan naar het vaderland terug te keeren en zoovele andere voordeelen en genoegens, die de oorlogsbodems niet opleveren.

KERKNIEUWS.

GRIJPSKERK, 3 Julij. Ter vervulling van de vacante onderwijzersbetrekking te Arum (Friesland), is uit het vroeger opgegeven zevental, met eenparigheid van stemmen aangesteld ENNE KRUISINGA, onderwijzer te Genem-Jislum.

(*Ingezonden.*)

GRONINGEN, 2 Julij.

Gisteren woonden wij een heerlijk volksfeest bij. Het daarbij gesmaakte genot noopt ons, er een beknopt verslag van te geven. Volksfeesten toch, indien zij, bij de ontspanning van den geest, tevens dienen tot veredeling van den smaak en tot verheffing van het gemoed, boezemen altijd eene hooge belangstelling in aan ieder, die het wèl meent met zijn volk en zijn land.

Het was nu de zangvereeniging *Westerkwartier*, die aanleiding gaf tot het zamenstroomen van eene aanzienlijke menigte van allerlei stand en ouderdom op het aangenaam gelegene dorp *de Leek*. Geheel het dorp, ook de achterbuurt, was feestelijk getooid. De geliefde driekleur wapperde van toren, molens, huizen en schepen. Eenige schoone eerebogen waren op de wegen geplaatst. De inwoners hadden hunne huizen met groen en bloemen versierd. Wel was dit op uitnoodiging van den heer burgemeester geschied, wien wij gaarne ook onzen dank daarvoor toebrengen, evenwel gaf de algemeenheid der versiering blijken, dat de burgemeester slechts de tolk geweest was eener door allen gevoelde behoefte om te toonen, hoe zeer de bevolking vereerd was door de keuze harer woonplaats tot het houden dezer bijeenkomst en hoe zeer zij instemde met het doel der uitgebreide zangvereeniging.

Eene groote, welingerigte en smaakvol versierde tent was op een stuk land geplaatst. Meer dan tweehonderd zangers en zangeressen uit alle oorden van het Westerkwartier vereenigden zich daar, om, onder de leiding van den onderwijzer B. FABER te Nuis, bijgestaan en ondersteund door een groot aantal andere onderwijzers, eenige eenvoudige maar zeer melodieuse gezangen uit te voeren. Een twaalftal muzikanten uit de stad Groningen, onder de leiding van den heer WICKENHAGEN, begeleidde zeer gepast de zangen en voerde tusschen beide eenige fraaije muzijkstukken uit, waarbij de heer WICKENHAGEN zich inzonderheid als een goed klarinettist deed kennen.

Nadat tot inleiding van het feest een muzijkstuk voorgedragen was, trad de heer K. HOFKAMP, predikant te Nuis, op en heette de vergadering welkom op dit schoone feest, wees op het doel daarvan en bragt door weinige, doch indrukmakende en algemeen verstane woorden de feestgenooten in de regte stemming, om waar genot te smaken.

De uitvoering der gezangen, die nu volgde, overtrof inderdaad onze verwachting en deed zoowel den bestuurders als den leden der onderscheidene zanggezelschappen, waaruit deze vereeniging bestaat, eer aan. Aan het einde van het programma gekomen, werd het geliefde Volkslied door het koor aangeheven. De geheele vergadering zong weldra met plegtigen ernst mede, terwijl het beschaafde deel des publieks het hoofd ontblootte.

Waar een feest zóó gevierd wordt, daar moeten de gevolgen heilrijk zijn. De politie was talrijk, maar kon met een wenk, of door zich te laten zien, overal de orde bewaren. Onze landelijke bevolking toont zich hoe langer zoo meer geschikt om *volksfeesten* te vieren, die tevens aan de beschaving en verheffing van het volk dienstbaar zijn, vooral dan, wanneer, zooals hier, het bestuur waakt, dat geen sterke drank gebruikt wordt.

Zonder iemand bijzonder te noemen, brengen wij onzen welgemeenden dank toe aan allen, die tot dit feest medewerkten, voor het genot, dat wij en vele honderden met ons smaakten.

TELEGRAFISCHE BERIGTEN.

LONDEN, 4 Julij.

Even als de minister van buitenl. zaken in de zitting van het Hoogerhuis van Dingsdag, heeft in de zitting van het Lagerhuis van gisteren de minister voor koloniale aangelegenheden gesproken tegen het plan om vrije negers uit Afrika naar de West-Indische bezittingen over te brengen, daar dit den slavenhandel zoude aanwakkeren. Hij verklaarde evenwel, niet tegen een invoer van Indianen en Chinezen te zijn.

EFFECTEN-BEURS.

AMSTERDAM, 4 *Julij.*

NEDERLAND Werk. Schuld	à $2\frac{1}{2}$	pCt.	$63\frac{5}{8}$.
Dito Dito	» 3	»	—
Dito Dito	» 4	»	$96\frac{5}{8}$.
OOSTENRIJK Metalliek	» 5	»	$77\frac{3}{16}$.
Dito 1851 en 1852	» $2\frac{1}{2}$	»	$39\frac{7}{8}$.
Dito Nieuwe Litt. B	» 5	»	$88\frac{3}{8}$.
Dito Nation. Metall	» 5	»	$78\frac{11}{16}$.
SPANJE Onbep. St.	» $1\frac{1}{4}$	»	$25\frac{11}{16}$.
Dito Binnenl	» 3	»	$38\frac{5}{16}$.
PORTUGAL	» 3	»	—
RUSLAND Obl. *Hope* 1798 en 1816	» 5	»	$105\frac{5}{8}$.
Dito Dito 1828 en 1829	» 5	»	—
Dito bij *Hope*	» 4	»	$88\frac{1}{4}$.
Dito bij *Stieglitz*	» 4	»	—
N. Leening van 1855 bij *Stieglitz*, 5de serie	» 5	»	—
Dito 6de serie	» 5	»	$99\frac{11}{16}$.

Aandeelen Russische spoorwegen $76\frac{3}{4}$.

Hollandsche fondsen werden veel aangeboden.

LONDEN, 4 *Julij.* Consols $92\frac{5}{8}$.

PARIJS, 4 *Julij.* Fransche 3 pCt. 67.45.

WEENEN, 4 *Julij.* Metalliek 5 pCt. *f* $83\frac{7}{8}$. Nat. Leening *f* $85\frac{1}{4}$. Wissel op Londen *f* 10.08. Zilver *f* 4.

ZEETIJDINGEN.

Binnengekomen.

AMSTERDAM 1 Junij, *Visser* de Vriendschap, Windau; — 2 *Jonker* Tasmania, Soerab.; *Stolte* Constantia en Elisab., Tjilatjap; *van 't Hoff* Martina Adriana, Nickerie; *Zeijlinga* Agatha, Petersb.; *Mooi* Tiessina, Riga; *Degenhard* Wicherdina, Dantzig.

TEXEL 1 Julij, *Niggebrugge* Stad Enschedé, Dundee; *Bödeker* Loevestein, Batavia.

VLIE 29 Junij, *Stuut* Frits en Betsy, Nerva; *Kok* Newa, Riga; *Potjer* Geertruida Jacoba, Koningsb.

BROUWERSHAVEN 1 Julij, *Florijn* Louisa Prinses der Nederlanden en *Klok* Elisabeth, Soerabaya; *Mugge* Biesbosch, Passaroeang.

VLISSINGEN 30 Junij, *Winther* Catharina, St. Domingo; *de Boer* Eensgezindheid, Livorno; *van Eijk* Adriana Francisca, Hartlepool.

SHANGHAE 22 April, *Abbink* Amazone, Hong Kong.

PADANG 17 Maart, *Rolufs* Telegraph, Batavia, 12 April n. Amst. vertr.; — 8 April *Arends* Amicitia, Bat., 16 dito n. Hong Hong vertrokken; — 11 *Detering* Hercules, Bat., 3 Mei n. Amst. vertrokken.

RANGOON 21 Maart, *Hulshoff* Luconia, Hartlepool; — 14 April *Kikkert* Proteus, Singapore.

SURINAME 26 Mei, *Warsen* Herwijnen, Rott.; *Franken* Janna Adriana, 1 Junij *Schill* Anna en 3 *Stoffels* Stad Leeuwarden, Amst.

NICKERIE 24 Mei, *Melenberg* Livorno Packet, Amst.

ST. THOMAS 4 Junij, *Lunde* Cornelia en *Zoetelief* Zeester, Amst.

ODESSA 18 Junij, *Besseling* Johanna Catharina, Amst.

MERSIJN 18 Mei, *Molenaar* Pollux, Smirna; den 5 Junij zeilklaar n. Falmouth.

LONDEN 29 Junij, *Stomp* Eeltje Heidema, Roeskilde.

Bij DEAL 27 Junij, *Abrahamsz* Azia, v. Amst. n. Bat.

Bij GOUDSTAART ...., *den Breems* Koophandel en Zeevaart, v. Palermo n. Vlaardingen; — 26 *de Boer* Johanna Christina, v. Rott. n. Newport.

FALMOUTH 29 Junij, *Engelsman* Schuringa, Rio de Janeiro.

NEWPORT 29 Junij, *v. d. Weijden Jr.* Johanna Hendrika, Rott., om voor Bombay te laden.

QUEENSTOWN 28 Junij, *Vil* Hendrik Pieter, Smirna.

DUNDEE 28 Junij, *Pluym* Stad Almelo, Zwolle.

HAMBURG 29 Junij, *Speelman* Vr. Geerdina, Amersfoort; — 30 *Schuur* de Hoop, Amst.; *Waterborg* Hinderikina, Cardiff.

BREMERHAVEN 29 Junij, *Klein* Pieterdina Marchiena, Memel; — 30 *Bakker* Alida, Newcastle.

GOTHENBURG 26 Junij, *Huisman* Anja Sietsia, Triest; — 27 *v. d. Meulen* Drie Gezusters, Bremen.

TRAVEMUNDE 29 Junij, *Kwint* Anna Beerendina, Koningsb.

SWINEMUNDE 29 Junij, *Koning* de Haven en *Lever* Jantina Ikina, Antwerpen.

PILLAU 29 Junij, *Jonker* Johanna Christina, Hamburg.

BOLDERAA 26 Junij, *Mulder* Feika Jantina, Amst.

Vertrokken.

AMSTERDAM 1 Julij, *Bakon* Vier Gebroeders, Newc.; — 2 *de Winter* Margaretha, Leith, *de Jonge* Eetina, Riga; *Pekelder* Vrouw Grietje, Dantzig.

TEXEL 1 Junij, *Douwes* Eendragt, Nantes; *Jonker* Hendrika, Bristol; — 2 *Post* Paulina, Batavia.

VLIE 29 Junij, *de Groot* Sieka, *Kuiper* Dankbaarheid en 30 *Scholtens* Hillegina Scholtens, Petersburg.

VLISSINGEN 30 Junij, *de Boer* Edouard, Newcastle; *Kuiper* Sara Elisabeth, Archangel; *Zwaal* Zeemeeuw, Petersb.; *Jongebloed* Anna, *Jouwe Jr.* Edouard en *van Veen* Auguste, Riga.

SURINAME 25 Mei, *de Lang* Johanna Christina, Amst.

CARDIFF 28 Junij, *Boer* Magrietha Antina, Amst.

BONESS 27 Junij, *Ruiten* Verwachting, Harlingen.

HULL 29 Junij, *Drent* Adm. Graaf v. Heiden, Kroonstad.

STOCKTON 29 Junij, *Kuiper* Gerrita Tetta, Hartlepool.

CUXHAVEN 1 Julij, *Bosker* Christina Jacquelina, n. zee.

In lading.

LIVERPOOL 29 Junij, *Bleeker* Zwaantje Cornelia, Nerva.

Zeilklaar.

LONDEN 29 Junij, *Poorta* Tweelingen, Riga.

RENDSBURG 25 Junij, *de Boer* Jantina Pretron., Stolpem.; *Kammenga* Eendragt, Bremen; — 26 *Krook* Louisa Susanna en *Bontekoe* Jacobina, Hamburg; *de Jonge* Willemina Klasina, Stettin; *de Vries* Zwaant. Margar., Koningsb.; *Pekelder* Berendina en 28 *Stuitje* Christ. Johanna, Dantzig; — 29 *Schoemaker* Tweelingen, Stettin.

GRONINGEN, 4 Julij. Vertrokken het nieuwgebouwde schoonerschip Mina, groot 120 last, kapit. *A. Boomstra*, van N. Pekela, met ballast naar Archangel.

De Sond gepasseerd.

28 —— *v. d. Wijek*, Annechiena, v. Liverpool n. Pernau, m. zout.
Valom, 7 Broeders, v. Dantzig n. Geestemünde, m. hout.
Karsies, Hillech. Wilkens, v. Koningsb. n. Brussel, m. lijnz.
Smit, Jantje, v. Petersb. n. de Weser, m. rogge.
Enninga, Vliedorp, v. Dantzig n. Amst., m. tarwe.
29 —— *Schuur*, Antje, v. Dantzig n. Elseneur, m. hout.
Hemmes, Marius, v. Schiedam n. Riga, m. ballast.
Hazewinkel, Roelfina Kuiper, v. Oporto n. Koppenh., m. stukg.
Kuiper, Hendr. Hillechiena, v. Stettin n. Gron., m. rogge.
Zoutman, Geertruida, v. Stettin n. Engeland, m. tarwe.
Mulder, Johanna Elsina, v. Stettin n. Christiania, m. rogge.

De wind den W.N.W., N.W., W.N.W.; den 29sten N.W., N.N.W., N.N.O.; den 30sten Z.w.

LAATSTE BERIGTEN.

Binnengekomen.

AMSTERDAM 2 Julij, *Haasnoot* Albatros, Soerab.

TEXEL 2 Julij, *Coerkamp* Eendragt, Petersb.; *Abrahamsen* Sophia Klazina, Osterrisöer; *Kerkhoven* Doggersbank, Bat.; — 3 *Kooij* Pollux, *v. d. Poll* Postillon en *de Vries* Cornelia, Bat.; *Wildeboer* Felicitas, Trapani.

VLIE 30 Junij, *Mooi* Tiessina, Riga; *Burghardt* Noordster, Moss.
HELVOET 2 Julij, *Leeflang* Stella Maris, Newyork; *Doewes* Tjetska, Triest; *Plukker* Hendrika, Riga; *Tiensma* Adolf Eduard, Pillau; *Lever* Prof. Kayser, Benicarlo.
MAASSLUIS 2 Julij, *Kroon* Wr. Wieherdina, Stockh.
BROUWERSHAVEN 2 Julij, *v. Wijland* Ida Willemine, v. Pekalongan n. Dordr.
VLISSINGEN 1 Julij, *Luteijn* Noordster, v. Bat. n. Middelb.; *Kuiper* Neelina Jeltina, Livorno.
DANTZIG 29 Junij, *de Jonge* Aurora, Brem.
QUEENSTOWN 29 Junij, *Helmers* Hendr. Roelina, Catania, om order.
LIVERPOOL 30 Junij, *Kok* de Hoop en *Jonker* Siederlina, Smirna.
NORTH SHIELDS 30 Junij, *de Boer* Boreas, Harl.
MONTROSE 30 Junij, *v. Geelmuyden* Cath. Johanna, Drammen.
LISSABON 20 Junij, *de Goede* Verwisseling, Vlaard.
CAGLIARI 22 Junij, *Vink* Voorwaarts, Genua.
JACMEL 21 Junij, *Kuiper* Regina, Grimsby.
SAVANILLA 2 Junij, *Gnodde* Antilope, Curaçao.
HAVANA 13 Junij, *de Jong* Zuiderzee, Harl.
St. HELENA 13 Mei, *v. Strijen* Zaanstroom, v. Java, vertr. 14 dito n. Amst.; *Boursse Wils* Guurtje en Maria, v. Java, vertr. 14 dito n. Rott; — 14 *Kruymel* W. Corneliss. de Wit, v. Java, vertr. denzelfden dag n. Amst.
CURAÇAO 2 Junij, *Tjakkes* Curaçao, Amst., lag 7 dito weder derwaarts zeilklaar.
KROONSTAD 23 Junij, *Hooghoudt* Hillechiena, Lissabon; *Korte* Hendrika Margar., Bordeaux; — 24 *Nagel* Triton, Cardiff; *de Jonge* Ayolt en Thomas, Grimsby; *Menses* Maria, Hull; *Wilkens* Alberdina, *Hazewinkel* Johanna en *Meihuizen* Jantje Nanninga, Newc.; *Pronk* Hender. Gesina, Inverk.; *Ritzes* Geertr. Anna, Rott.; — 25 *Stuitvoet* Annech. Hermina, Liverpool; — 26 *Koster* Argo, Bordeaux; *Panjer* Heilina, Liverp.; *Wilmink* Herm. Wilmink, Amst.; *Smit* Arendina, Stokholm.

Vertrokken.

TEXEL 2 Julij, *Croes* Mentor, Londen.
VLIE 30 Junij, *Pomper* Geertje en *Bosmak* Ena Elisabeth, Arch.; *Atzema* Eelbrandina, Stettin.
HELVOET 2 Julij, *Stasse* Cornelia, Duinkerken; *Volgering* Cathar., Petersburg.
MAASSLUIS 2 Julij, *Prins* Annachien en Jantje, Archang.; *Leicher* Hermanus, Bergen.
GRIMSBY 29 Junij, *Bakker* Margaretha, Christiania.
MESSINA 19 Junij, *Wijgers* Johannes Hermanus, Licate en Hamb.
St. THOMAS 5 Junij, *Vierow* Theodora Josina, Jacmel, om eene lading koffij voor Falmouth in te nemen.

In lading.

LONDEN 1 Julij, *Maathuis* Alida van Lingen, Koningsb.

Zeilklaar.

LONDEN 30 Junij, *Alberts* Gesina Jantina, Riga.
LIVORNO 19 Junij, *van Groenenberg* Oncko en Johan, Amst.

AMSTERDAM, 3 Julij. Het schip Louise Wilhelmina, kapit. *van Campen*, v. Banjoew. herwaarts gedestineerd, te Suriname met schade binnengeloopen, zou, volgens brief van daar van den 4 Junij, binnen eene maand weder gereed zijn om de reis voort te zetten.

PENZANCE, 28 Junij. Ten gevolge van de weêrsverandering, heeft men verder niets van het alhier gestrande stoomschip Maas kunnen redden, maar zoodra het weder bedaart gaan de ligters weder uit.

HANDELSBERIGTEN.

GRAANMARKTEN.

GRONINGEN, 3 *Julij*.

TARWE.	GERST.	Zw. Voer 40 ℔ f 3,90
Oude 70 ℔ f	N.W. 1856 52 ℔ f 5,25	- - 42 - - 4,10
N.Oml.1856 66 - 8,40	- 54 - - 5,65	- - 44 - -
- - 68 - - 9,20	- 56 - - 6,05	
- - 70 - - 10,00	Zomer 54 - - 5,35	BOONEN.
- Old. 66 - - 8,15	- 56 - - 5,75	Paardeb. f 7,25 tot f 7,75
- - 68 - - 8,95	Knobbe 60 - - 6,10	
- - 70 - - 9,15	- 62 - - 6,50	Gr. Erwt. f
ROGGE.	HAVER.	Graauwe dito f
N. Inl. 60 ℔ f 5,30	N. Dikke 36 ℔ f	
- - 62 - - 5,90	- - 38 - - 3,80	ZADEN, ENZ.
- - 64 - - 6,50	- 40 - - 4,05	Koolz. f
- - 66 - - 7,10	- 42 - - 4,30	dito f
Oude 66 - -	- 44 - - 4,55	Zomerzaad f
BOEKWEIT.	- 46 - - 4,75	G. Mosterdz. f
N.Gr.Zd. 60 ℔ f 6,90	- 48 - - 4,95	Lijnzaad f
- - 62 - - 7,40	- 50 - - 5,15	Dederzaad f
- - 64 - - 7,90	N.W.Voer 36 - - 3,60	Gr. Gort f 9,50 a f 10
- Zw.- 60 - - 6,75	- - 38 - - 3,80	Parel dito f 13 a f 15
- - 62 - - 7,25	- - 40 - - 4,00	Raapolie per vat f 51½
- - 64 - - 7,75	N. Zw. - 36 - - 3,50	
Veen 64 - - 7,65	- - 38 - - 3,70	

De handel in granen was heden zeer lusteloos. — Tarwe als genoteerd met geringen handel. — Rogge 10 cent lager afgegeven. — Boekweit te vergeefs 30 cent lager aangeboden. — Gerst aan pelderijen 10 cent lager verkocht. — Haver 10 cent lager moeijelijk te plaatsen. — Boonen weinig gevraagd. — Gort prijshoudend. — Er waren twee partijtjes nieuw Aveelzaad ter markt, van uitmuntende kwaliteit, waarvoor f 16 werd geboden, en tot f 17 gelaten.

ROTTERDAM, 2 *Julij*. Tarwe: 161 ℔ Hoogl. Kl. f 440, f 445; 160 ℔ dito f 436.

LEEUWARDEN, 3 *Julij*. Bij geringen aanvoer was de kooplust meer beperkt, en moesten houders zich eene verlaging laten welgevallen. — Tarwe ongeveer 50 cents lager met beperkte vraag, puike f 10,20, f 11,75; knappe f 9,20, f 9,50; ordinaire f 8,75, f 8,90. Roode meer aan en mede lager verkocht, knappe f 9,30, f 9,60; ordinaire f 8,60, f 8,75. — Rogge tot eene kleine verlaging gedaan, Inl. f 7,00, f 7,30; Buitenl. f 7,60, f 8,20. — Boekweit meer aan en lager met mindere kooplust, Vries. Zand f 9,00, f 9,50. — Winter-Gerst tot eene kleine verlaging verkocht, puike f 5,65, f 6,00, ligtere als voren. — Haver met minder kooplust, en ongeveer 15 cents lager verkocht, fijne f 4,35, f 4,60; voer f 3,60, f 3,75.

AMSTERDAM, 3 *Julij*. Van Tarwe alleen verkocht: 126 ℔ Anclammer f 380; 144 ℔ Fries. f 300 bij gerijven. — Rogge flaauw en zonder handel. — Witte Erwten werden schaarsch geveild en op vaste prijzen gehouden.

Koolzaad traag in een doen: op 9 vat in Sept., Oct. en Nov. 86½ p. vl. — Lijnzaad zonder handel. — Raapolie dadelijk en op levering lager afgegeven: op 6/w. f 52,75; vlieg. f 51,25; Sept. f 50,25 a f 50; Oct. f 50; Nov. en Dec. f 50 a f 49,75. — Lijnolie dadelijk en op levering flaauwer: op 6/w. f 46,50; vlieg. f 45,25; Sept., Oct., Nov. en Dec. f 45 a f 44,75. — Hennepolie op 6/w. f 51,50; vlieg. f 50. — Raapkoeken f 98 a f 100. — Lijnkoeken f 11¾ a f 14¼.

LONDEN, 1 *Julij*. De van eergisteren overgeschoten inl. Tarwe bedong de prijzen van dien dag; vreemde onbegeerd. De waarde van alle andere graanartikelen is onveranderd.

Van den 3den. Haver met ruimen en Tarwe met weinig aanvoer, stemming flaauw.

BOTERMARKTEN.

GRONINGEN, 3 *Julij*. De prijs der boter was heden: 1st soort grasboter de ¼ ton f 38,50.

LONDEN, 3 *Julij*. Friesche Boter 98 sh., Gron. 80 sh.

VEEMARKTEN.

GRONINGEN, 3 *Julij*. Het aangevoerde vee was heden in alles gering, zoodat er weinig is omgegaan.

LONDEN, 3 *Julij*. De aanvoer ter veemarkt bestond uit 1042 runderen, 670 kalveren en 10,700 schapen. De omzet was iets beter.

EFFECTEN-BEURS.

AMSTERDAM, 3 *Julij*.

Nederl. Werkel. Schuld 2½ pCt. 63⅞; Dito Dito 3 pCt. 77; Dito Dito 4 pCt. 96¼. — BELGIE, bij *Rothschild*, 2½ pCt. 53 1/16. — SPANJE, Onbep. Stukken 1¼ pCt. 25 11/16; Dito Binnenl. 6/m. 3 pCt. 38⅛; Dito Buitenl. 85 £ 3 pCt. 42⅞. — PORTUGAL, te Londen 3 pCt. 46 3/16; Dito 1856, 3 pCt. 45¼. — RUSLAND, bij *Hope* en Co. 1798 en 1816 5 pCt. 105⅜; Dito te Londen 4½ pCt. 96⅞; Dito bij *Stieglitz*, 1855, 6de serie, 5 pCt. 99¾. — OOSTENRIJK, Metall. 5 pCt. 77; Dito Dito 2½ pCt. 39⅞; Dito rente Amsterdam, 1854, 5 pCt. 88⅛; Dito Nationale Metalliek 5 pCt. 78¾. — MEXICO, Onbep. Stukken 3 pCt. 22 3/16. — Wisselkoers op Londen, zigt f 11.72½; Dito 2/m. f 11.85.

ADVERTENTIEN.

*** De **BIBLIOTHECARIS** van het *NEDERLANDSCH BIJBELGENOOTSCHAP*, Afdeel. *Groningen*, herinnert de Ingezetenen dezer Stad en Provincie, dat bij de Boekverkoopers **C. P. MEIJER**, aan Der-Akerkhof alhier; **S. JOUSTRA**, te *Hoogezand*; **T. VAN HALTEREN**, te *Wildervank*, en **G. EERELMAN**, te *Stadskanaal*, op *franko* aanvrage, tegen kontante betaling, volgens daar aanwezige Prijslijsten, te bekomen zijn:

BIJBELS en TESTAMENTEN,

ingerigt overeenkomstig de thans gebruikelijke Taal en Spelling, en gedrukt voor rekening van het *Nederlandsch Bijbelgenootschap*.

GRONINGEN, Julij 1857.

De Bibliothecaris voornoemd:
W. GERHARDS.

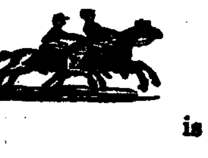

DE HARDDRAVERIJ
te *HELPMAN*
is ***UITGESTELD.***
T. ALING.

ZANGFEEST
VAN DE
Zangvereeniging *Onderdendam*,
begeleid door Muzijk, op **WOENSDAG den 8sten Julij 1857**, te ***Onderdendam***, des namiddags te 4 uur.

Namens het Bestuur:
DR. VAN SETTEN,
Secretaris.

HUWELIJKS-, GEBOORTE- EN STERFBERIGTEN.

*** Getrouwd:

W. J. VINCKERS,
van *Winschoten*,
en
E. STHEEMAN.

ZUIDBROEK, 1 Julij 1857.

*** Getrouwd:

J. LENTHORST,
van *Zuidhorn*,
en
B. DRENTH,
van *Zuidlaren*.

ZUIDLAREN, 1 Julij 1857.

*** Getrouwd:

S. C. RAVEN
en
Q. M. SCHNEITHER.

HAARLEM, 2 Julij 1857.
Eenige kennisgeving.

*** Bevallen van een *MEISJE* GEZINA JANTINA VEENHOVEN—DE BOER.
HOOGEZAND, 3 Julij 1857.

*** SCHARMER, 27 Junij 1857. Heden ontsliep tot mijne bittere droefheid mijne hartelijk geliefde Echtgenoot, HERMANNA CORNELIA KEISER, in den ouderdom van 38 jaren, nadat ik bijna vijftien jaren in eenen hoogst gelukkigen echt met haar was vereenigd, waaruit zij mij zes Kinderen nalaat.

B. J. CRAMER VON BAUMGARTEN.

*** GRONINGEN, 30 Junij 1857. Heden ontvingen wij de voor ons en zijne Broeders en Zusters zoo treurige zekerheid, dat onze geliefde oudste Zoon en Behuwdzoon MICHAËL ADRIAAN, *Sergeant der Infanterie bij het O. I. Leger*, den 24sten October 1856 te *Buitenzorg* is overleden.

Mr. J. W. KEISER.
C. A. H. KEISER,
CLOETE.

Eenige kennisgeving.

*** Heden overleed, na eene langdurige ongesteldheid, mijne dierbare Echtgenoot GRIETJE DERKS TONKENS, in den ouderdom van ruim tweeënzeventig jaren, na eene gelukkige echtvereeniging van drieënvijftig jaren.
'T WAAR, 30 Junij 1857.

H. S. VAN HOUTEN.

Vrienden en Bekenden gelieven deze *algemeene* tevens voor *bijzondere kennisgeving* aan te nemen.

*** Heden overleed onze veelgeliefde Moeder, Mejufvrouw ANNA WAALKENS, Wedw. van wijlen den Wel-Eerwaarden Zeer Geleerden Heer JACOBUS ALBERTUS UILKENS, in leven *Predikant te 't Zandt*, in den ouderdom van ruim 52 jaren.
GRONINGEN, 2 Julij 1857.

TH. F. UILKENS, J.A.ZN.
Mede namens mijne Broeders en Zusters.

*** Heden werd ons ouderhart zeer diep gewond door het overlijden van onzen zeer geliefden jongsten Zoon THEODORUS, in den ouderdom van 7 jaren en bijna 6 maanden.
APPINGEDAM, 2 Julij 1857.

E. J. PORTIER KONING.
H. KONING, geboren STEENHUIS.

*** Het WICHTJE, 't welk God ons op den 7den Maart j.l. schonk, werd ons heden, tot onze diepe smart, door den dood ontrukt.
DELFZIJL, 2 Julij 1857.

H. PH. ROGAAR.
E. C. DE WOLFF.

Eenige kennisgeving aan Vrienden en Bekenden.

*** Op 22sten April 1857 overleed te *Batavia*, na eene ziekte van nog geene drie dagen, zeer onverwacht, in den ouderdom van 17 jaren en 3 dagen, Jhr. WILLEM JOHAN HENDRIK HORA SICCAMA, Zoon van den *Directeur-Generaal* (thans *Lid in den Raad van Neêrlandsch-Indië*) Jhr. J. F. HORA SICCAMA en Vrouwe E. HORA SICCAMA, LIESART.
GRONINGEN, 3 Julij 1857.
Eenige kennisgeving.

*** Door de Erven **C. M. VAN BOLHUIS HOITSEMA**, te *Groningen*, wordt met het beste succes gedebiteerd:

Aan den Haard,
Geschiedenissen uit het dagelijksche leven,
FRANZ HOFFMANN
NAVERTELD
DOOR
J. J. A. GOEVERNEUR.
PRIJS f 1,50.

DE WET
BETREFFENDE
MINDERJARIGHEID EN VOOGDIJ
opgehelderd door **Practische Aanmerkingen:**
een Handboekje voor Voogden en Toeziende Voogden.
PRIJS f 0,50.

Op VRIJDAG den tienden dezer maand gedenkt het DORPSTER ZIJLVEST, des middags te twaalf uur, ten Huize van den Waarman N. H. HEMMES, in het Zijlvesterhuis te *Delfzijl*, op gewone Voorwaarden, bij enkele Inschrijving, te VERPACHTEN:

De PASSAGE-GELDEN van de Groote of Dorpster Zijl te *Delfzijl*.

De INSCHRIJVINGEN zullen moeten geschieden overeenkomstig Artikel acht der VOORWAARDEN, die ter lezing liggen ten Huize van Verpachting voornoemd en ter Secretarij van genoemd Zijlvest, te *Appingedam*.
DELFZIJL, 1 Julij 1857.

De President-Schepper:
S. K. DIJKEMA.
De Secretaris:
R. P. CLEVERINGA, Jz.

*** Ten overstaan van Mr. **J. H. GEERTSEMA**, Notaris te *Groningen*, zullen, op WOENSDAG den 8sten Julij e.k., des namiddags te 2 uur, vóór en in de Behuizing, aan het Zuiderdiep te *Groningen*, bewoond geweest door nu wijlen den Heer C. VERBEEK, publiek worden verkocht:

Onderscheidene zeer nette **HUISMEUBELEN**, bestaande in: MAH. SECRETAIRES, MAH. KOLOMTAFELS, MAH. CANAPÉ,

ORGELKLOK met MAH. KAST, SPIEGELS, STOELEN, SCHILDERIJEN, uitmuntend BEDDEGOED, **GOUD** en **ZILVER**, PORSELEIN, **ZONNEWIJZER** met **STEL**, KOPER, TIN, BLIK, ENZ. ENZ.
Te bezien daags vóór den Verkoopdag van 2—5 uur.

Mr. J. H. GEERTSEMA, C.z.

De geannonceerde **VERKOOPING** op VRIJDAG den 10den Julij 1857, ten verzoeke en op de Plaats van H. J. HOITING, zal **GEEN VOORTGANG** hebben.

Mr. C. DE RANITZ, *Notaris.*

WOENSDAG den 8sten Ju
1857, des voormiddags te elf uur, zullen er, ten verzoeke de Wed. W. VAN DER WIJK en Kinderen, op den We de Drie-molendrift te *Groningen*, publiek, op gewoon Cre worden verkocht:

4 zwarte **RUINPAARDEN**, waaronder 2 makbereden CHAISPAARDEN van 6 en 7 jaren, eene nieuwe **CHAIS**, naar den laatsten

smaak, CHAISGEREIDE, 5 MESTWAGENS, benevens t nieuwe **Kapchaisen**, eenige **Boerenwagens** en geen meer zal worden gepresenteerd. Te bezien den dag vorens van 10—12 uur.

HEKKEMA & BARLINCKHOFF.

ZEEUWSCH IJPEN EN ESSCHEN HOU
MAANDAG den 20sten Julij 1857, des morgens te uur, zal, op de Werf van J. DE HAAN, buiten Kleine-poortje bij *Groningen*, publiek, *voetstoots* wo verkocht:

Eene aanzienlijke partij **ZEEUWSC IJPEN** en **ESSCHEN STAMME** waaronder een **extra zware ESSCH STAM.** Van heden af te bezien.

HEKKEMA & BARLINCKHOFF.

GRAANVERKOOPING.
De Notaris **ANDREAE**, te *Kollum*, zal, op DO DERDAG den 9den Julij 1857, des namiddags te 4 ten Huize van de Wed. BIJLSMA, te *Munnekezijl*, veilen verkoopen:

De **HALVE VRUCHT** van:
ongeveer 1½ Bunder KOOLZAAD,
» 2½ » GERST, en
» 5 » TARWE.

Alles op Wortel staande bij *Munnekezijl*, onder *Buru* op de plaats vroeger door P. KITS gebruikt.

VERKOOP
VAN EENE MASTMAKERIJ, ENZ.
te *DOCKUM*.

De Notaris **G. POSTHUMA**, te *Dockum*, zal, m ten verzoeke van Mr. E. JONGSMA, Advokaat aldaar, DONDERDAG den 9den Julij 1857, in het Logement *Posthoorn* aldaar, provisioneel, en den 23sten der zelf maand, ten Huize van L. HANSMA aldaar, finaal, te kens des avonds te 7 uur, presenteren te verkoopen:

I. Eene hechte **HUIZINGE** staande op den Dijk aan het Gro diep te *Dockum*, wijk D no. 6 bestaande in een GANG, VOO en ACHTERKAMER, ZOLDE KELDER, KEUKEN, PLAAT PUT en REGENWATERSBAK, door de Wedw. J. AIKE met den dood ontruimd.

II. Een **GEBOUW**, naast het vorige Perceel, waa sedert vele jaren is en nog met succes wordt uitgeoef eene ***MAST-, BLOK-*** en ***POMPMAKERIJ*** thans bij H. OVEREEM in huur.

III. Eene **HUIZINGE** in de Koningstraat alda wijk C no. 37, bij de Wedw. DEMES in huur.

Te aanvaarden no. 1 dadelijk bij de finale Toewijzing, andere Perceelen den 12den Mei e.k.

UIT DE HAND TE KOOP

Een bevaren **NEDERLANDSCH TJALKSCHIP,** groot 59 Zeetonnen, genaamd ***ELZIEN JELTINA***, zooals het is liggende in de Ha van *Delfzijl*, alwaar informatiën bij den Scheepsmakelaar J. VOS te bekomen zijn.

BERIGT!
De eerste nieuwe Jaagharing
is **heden ontvangen** bij den ondergeteekende, bij wi dagelijksche bestellingen worden aangenomen en tot zuinigste prijzen geëffectueerd; *de kwaliteit is uitmuntend.*

I. J. ENSING,
Oude Ebbingestraat, **nabij de Markt.**

DE EERSTE NIEUWE
GROENE JAAGHARIN
van de **groote Visscherij** is heden bij den onderge teekende ontvangen, en wordt de **fijnste** en **puiks** kwaliteit dagelijks bij meerder aanvoer tot *lagere prij* per Stuk en Vaatje afgeleverd.

Is mede voorzien van vette **gerookte ZALM**, versche **ZEEKREEFTEN** **SARDINES À L'HUILE**, echte **JAPANSCHE ZOIJA** en **CANTON GEMBER, ENGELSCHE ZUREN** en **SAUSEN** puike **WESTFAALSCHE EIKELHAMMEN, OSSETONGEN** en **SAUCISES**; — nog voorhanden: **mooije zoete CHINA'SAPPELEN, CITROENEN, LIMOEN-** en **CITROENSAP, versch** aangevoerd **SELSER-, FACHINGER-** en **HEPPINGER BITTERWATER, enz.**

H. ENSING,
O. Ebbingestraat, **nabij den Boo**

Bij J. H. BOSS

zijn te bekomen: **Nieuwe HARINGS**, 75 Ct.; **WESTFAALSCHE EIKELHAMMEN**, 40 Ct. de 5 Ons; **geconfijte GEMBER**, 85 Ct. de 5 Ons; **MINERALE WATEREN**, 21 Cent per Kruik; — alles van de beste kwaliteit.

Ik ondergeteekende M. ROOZENDAA Jz., te *Tiel*, verklaar bij deze, dat mij Huisvrouw hevig geleden heeft aan slech spijsvertering, verstoppingen en hartklo pingen. Na jaren lang geneeskundige hulp te hebben gebruik is zij door **DU BARRY'S REVALENTA**, die i bij den Heer C. HIEBENDAAL alhier gehaald heb, gehe hersteld en kan bij het gebruik van dit heilzaam geneesmidd alle andere spijzen verdragen.
TIEL, 8 September 1856.

M. ROOZENDAAL Jz.

Maag- en onderbuikskwalen, diarrhaea, verstoppingen, opg zetheid, spanning, slechte spijsvertering, maagdrukking, win den, pleuris, loomheid, vermoeidheid, slijm, verzwakking, hartkloppingen, lusteloosheid en alle andere ziekten die do abnormalen toestand der spijsverterings-werktuigen ontstaan worden spoedig en zeker genezen door Du Barry's kracht en gezondheid herstellend meel.

Amsterdam, VERKOOPHUIS; *Assen*, H. P. A. VAN GORCUM; *Appingedam*, S. RITSEMA; *Delfzijl*, T. J. WIJNTJES; *Groningen*, C. RIKKERS en M. GAASBEEK; *Hoogezand*, F. M. DIKEMA; *Loppersum*, H. J. KUIPER; *Nieuwolda*, R. P. v. CALCAR; *Noordbroek*, W. B. TEDINGA; *Pekela*, J. T. FELDBRUGGE; *Sappemeer*, Wedw. S. SCHELTENS; *Slochteren*, H. P. HOOGHOUDT; *Stads-Kanaal*, H. KREKEL; *Uithuizen*, J. SCHUURMAN NIEVEEN; *Veendam*, S. SAVENIJE; *Winschoten*, G. WASMAN, en in de bekende Depôts in de andere Steden.

Te *Groningen*, bij de Erven C. M. VAN BOLHUIS HOITSEMA.